Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

№ 70 (8060).

14 апрель пайшанба 1983 йил

Баҳоси 3 тийин.

ИПАК ҚУРТИ ЖОНЛАНМОҚДА

«2200 ҚУТИ ипак қурти парвариш қилиб ҳар қутисидан 75 килограммдан «кумуш тола» оламиз». Тошкент районн пиллакорларининг бу йилги аҳдлари ана шундай. Айни кунларда райондаги барча колхоз, совхоз, корхона ва ташкилотларда бу мавсумга қизғин ҳозирлик кўрилмоқда. Мавжуд қуртхоналар, комплекслар ремонтдан чиқарилмоқда.

Бу борада Навоий номли колхоз ва «Ленинград» совхози пиллакорлари барчага ўрнак бўлмоқдалар. Мавсумга барча жиҳозларни ҳозирлаб қўйган бу хўжаликларнинг «кумуш тола» ижодкорлари ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йилида ҳар қути қурт уруғидан 90—95 килограммдан пилла олиш мажбуриятини қабул қилишган.

Яқинда районда марказлаштирилган қурт боқувчиларнинг икки кунлик семинари ўтказилди. Унда мутахассислар иштирок этиб, бу соҳадаги янгиликлар ва илғор тажрибалар билан таништирдилар.

— Ҳадемай ипак қурти боқиш мавсумини бошлаб юборамиз, —дейди район ипакчилик идораси бош агрономи Ниёзмат Рихсибоев.— Уни муваффақиятли ўтказиш учун қурт боқувчиларга зарур шарт-шароитлар яратиб бермоқдамиз. Масалан, қуртхоналарни мўътадил иситиш учун 500 тонна кўмир хонадонларга тарқатилди. Бундан ташқари улар замонавий типдаги янги қуртхоналар билан таъминланди. Қисқаси зиммадаги юксак социалистик мажбуриятимизни бажариш учун барча чора-тадбирлар, имкониятлар ишга солинади. Ватанга кўпроқ мўл ва аъло сифатли пилла етказиб берамиз.

А. НАБИХЎЖАЕВ.

УЙ-ЖОЙ ҚУРИЛИШИНИ ЖАДАЛЛАШТИРАЙЛИК

КОММУНИСТИК партиямиз халққа хизмат қилиш, унинг бахт-саодати учун, меҳнаткашларнинг моддий ва маданий турмуш шароитларини янада юксалтириш учун курашни ўз фаолиятининг олий қонуни, асосий мазмуни деб ҳисоблайди. Шунинг учун ҳам бизнинг мамлакатимизда шу мақсадда катта-катта режалар амалга оширилмоқда. Ўн биринчи беш йилликда ҳам меҳнаткашларнинг турмуш даражасини кўтаришга қаратилган улкан программа белгиланди.

Бу социал программада уй-жой қурилиши муҳим ўринни эгаллайди, уни бунёд этиш ишларини бундан буён ҳам кенг кўламда олиб бориш назарда тутилади. Буни бизнинг пойтахт областимиз мисолида ҳам кўриш мумкин. Айниқса, кейинги йилларда шаҳар ва қишлоқларимизда социал-маданий объектлар тобора кўп барпо этилмоқда. Биргина ўтган йили бир миллион бир юз йигирма минг квадрат метрдан ортиқ саҳнли турар-жойлар фойдаланишга топширилди. Шу йилнинг ўтган ойларида ҳам кўплаб уйлар қад кўтарди. Уларга минглаб меҳнаткашлар оилалари кўчиб кирдилар.

Қурилаётган уйларнинг сифати ҳам яхшиланиб бормоқда, янада қулай, янада шинам бўлмоқда. Уларда оилаларнинг фаровон яшашлари учун зарур шароитлар яратиб берилмоқда. Бу КПСС XXVI съездининг уйлар планировкасини яхшилаш юзасидан бинокорлар, қурилиш материаллари саноати корхоналари коллективлари, архитекторлар, лойиҳачилар зиммасига юклаган вазифаларни амалга ошириш йўлида қилинган ва қилинаётган ишлар самарасидир.

Катта социал аҳамиятга эга бўлган уй-жой қурилиши бўйича топшириқларнинг бажарилишини таъминлашга эришиш учун барча резервлар ва имкониятларни ишга солиш муҳим вазифадир. Шунинг учун аксарият шаҳарлар ва районларда бундай объектлар жадал қурилмоқда, белгиланган муддатларда фойдаланишга топширилаяпти, сифати ҳам тобора ортиб бормоқда. Бу жойлардаги партия ташкилотлари, Совет, хўжалик органлари, қурилиш-монтаж ташкилотлари раҳбарлари уйлар қурилишига жиддий эътибор бераётганликлари, уни яхшилаш билан боғлиқ масалаларни диққат марказида сақлаётганликлари натижасидир.

Қурилиш-монтаж ташкилотлари коллективлари куч ғайратни ҳар бир бинокорлик бўлинмаси олдида турган вазифаларнинг муваффақиятли бажарилишига сафарбар этиш, прогрессив технология, илғор иш усуллари, айниқса бригада пудратини жорий қилиш, ватанпарварлик ташаббусларини оммалаштириш, социалистик мусобақани пухта йўлга қўйиш ҳам уй-жой қурилишини жадаллатиришга ёрдам бермоқда.

Лекин, уй-жой қурилишидаги умумий аҳволни кўнгилдагидек, деб бўлмайди. Зероки, қурилиш ишларининг бу тармоғи учун давлат, колхозлар ва уй-жой қуриш кооперативлари томонидан ажратилаётган капитал маблағлар сурункасига тўла ўзлаштирилмаяпти, қурилиш-монтаж ишлари ўлдажўлда қолмоқда, оқибатда уйлар бунёд этиш бўйича план топшириқлари тўла уддаланмаяпти.

Масалан, ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилида 0,2 процент капитал маблағ ўзлаштирилмай қолди. Арзимагандай кўринган бу рақам орқасида юзлаб квадрат метр саҳнли уйлар бор. Уй-жойларни фойдаланишга топширишдаги кўрсаткич бундан ҳам паст бўлди. У 96 процентни ташкил этди. Бу биргина ўтган йили сал кам эллик минг квадрат метр майдонли уйлар мўлжалдагидан кам барпо этилди, демакдир. Шу камчилик туфайли минглаб меҳнаткашлар оилаларининг эҳтиёжи қондирилмай қолди.

Бекобод, Олмалиқ, Оҳангарон шаҳарлари, Оҳангарон, Бекобод, Оржоникидзе, Янгийўл районлари уй-жой қурилишида ниҳоятда сусткашликка йўл қўйишмоқда, улардаги қурилиш трестлари ва бошқармалари коллективлари фаолиятида нуқсонлар кўп. Бу ташкилотлар раҳбарлари планнинг кўпгина кўрсаткичлари, жумладан уйлар қурилиши бўйича бажарилишини таъминламаяптилар, куч ва маблағларни кўплаб объектларга сочиб юборганликлари оқибатида иш суръати пасайиб, пировардида битказилмаган бинолар сони кўпайиб кетяпти.

Совет кишиларининг фаровонлигини ошириш учун хизмат қилувчи уй-жойлар қурилишида сифатга алоҳида аҳамият бериш керак. Токи янги уйларга кўчиб кирган оилалар бинокорлар ҳимматидан хурсанд бўлишсин, ранжишмасин. Шунинг учун ҳам бу ишда пала-партишликка, нуқсонларга йўл қўймаслик талаб этилади. Лекин, ҳозирги вақтда уй-жойларнинг сифати шундай талаблар даражасида бўлаяпти, деб айтаолмаймиз. Тўғри, «аъло» ва «яхши» баҳолар билан фойдаланишга қабул қилинаётган уйлар ҳам йўқ эмас, аммо улар жуда кам.

Аксарият ҳолларда уйлар жуда кўп нуқсонлар билан қурилмоқда. Тошкентдаги иккинчи уйсозлик комбинати, Олмалиқ шаҳар қурилиш тресги ва бошқа қатор бинокорлик ташкилотларида сифат учун етарли кураш олиб борилмаяпти. Иккинчи уйсозлик комбинати қатор уй-жойларни анча кечикиб фойдаланишга топширгани ҳолда кўпдан-кўп камчиликларга йўл қўйди. Ўтган йили қурилиши битказилди, деб маълумот берилган бирқанча уй-жой биноларида ҳамон нуқсонлар бартараф этилаяпти, ҳатто айримларида пардозлаш ишлари олиб борилмоқда, линолеум ётқизилмоқда, санитария-техника анжомлари ўрнатилмоқда. Бундай мисолларни яна келтириш мумкин. Жумладан, «Ўзбекметаллургстрой», «Ташоблколхозстрой», «Ташоблсельстрой» ва бошқа айрим қурилиш трестлари бўлинмаларида ҳам уйлар қурилиши суръати ва сифатида кўпдан-кўп камчиликларга йўл қўйилмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг уй-жой биноларини ва социал-маиший объектларни қуриш планларининг бажарилишини таъминлашга доир тадбирлар тўғрисида яқинда қабул қилган қарорида уй-жой проблемаси ҳамон узил-кесил ҳал бўлмай келаётган ҳозирги вақтда уй-жой, социал объектларни планлаштирилган ҳажмда қуриб битказишни таъминлайдиган тадбирлар комплексини ишлаб чиқиб, амалга ошириш вазифаси қўйилди. Йирик панелли уйсозлик корхоналарининг қувватидан фойдаланишни анча яхшилаш, қурилиш сифатини сабот билан ошириш, нуқсонлари бўлган уйларни қабул қилиш фактларига қатъиян чек қўйиш талаб этилди.

Бу йил фақатгина турар-жой қурилиши бўйича юзларча миллион сўмлик капитал маблағ ўзлаштириш вазифаси олдида турган бинокорлик ташкилотларимиз коллективлари ишдаги камчиликларни зудлик билан бартараф қилишлари, уйларни тез, сифатли барпо этиш, белгиланган муддатларда фойдаланишга топширишга эришишлари, бунинг учун барча зарур чораларни кўришлари керак. Партия комитетлари, Совет органлари уй-жой қурилиши учун масъул бўлган барча ташкилотлар раҳбарларига нисбатан талабчанликни оширишлари, ажратилган капитал маблағларнинг оқилона ўзлаштирилиши, белгиланган қурилиш-монтаж ишлари ҳажми тўла бажарилиши устидан қаттиқ назорат ўрнатишлари даркор, барча қурилиш ташкилотларида ишлаб чиқариш ва меҳнат интизомини мустаҳкамлашни, хўжасизлик ва талон-тарожларга йўл қўйилмаслигини таъминлашлари лозим. Объектларнинг илғор иш усуллари, айниқса бригада пудрати асосида қурилишига эришиш зарур. Областимизда уй-жой қурилиши планларининг сўзсиз бажарилишини таъминлаш учун барча резерв ва имкониятлардан оқилона фойдаланиш керак.

КЕЧА

ПИЛЛАКОРЛАР СЛЁТИ

Ўрта Чирчиқ районида пиллакорлар слёти бўлиб ўтди. Слётда район партия комитетининг секретари Л. Нуриллаев район пиллакорларининг 1982 йил иш якунлари, беш йилликнинг учинчи йилидаги вазифалари ҳақида доклад қилди.

Бу йил район меҳнаткашлари ҳар қути қурт уруғидан 70 килограммдан пилла олиш, ялпи ҳосил салмоғини 170 тоннага етказишга аҳд қилишган.

Слётда ҳар қути қурт уруғидан 100—150 килограммдан пилла олишга қарор қилган ташаббускорлар: Свердлов номли колхоздан Т. Сандёқубова, И. Саидакбаровалар, Ленин номли колхоздан Х. Қулумбекова, Энгельс номли колхоздан Б. Халилова ўртоқларнинг номлари алоҳида қайд этилди.

Слётда районнинг барча пиллакорларига қарата Мурожаат қабул қилинди.

ТОШКЕНТ ТАРИХИГА БАҒИШЛАНДИ

Тошкент область комсомол комитети ташкил қилган «Қизлар гурунги» лекторийсининг навбатдаги машғулоти Бўка районн маданият саройида бўлиб ўтди. Унда Бўка, Бекобод, Оққўрғон, ҳамда Тожикистон ССРнинг Матчоҳ райони ёш пахтакор ва чорвадорлари, маккажўхорикор ва соҳибкорлари иштирок этдилар.

Лекторийнинг бу галги машғулоти Тошкентнинг 2000 йиллигига бағишланди, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси тарих институти илмий ходимлари, тарих фанлари кандидатлари М. Қосимова, Г. Исмоилова қизлар суҳбатини марок билан тинглади.

КЕЧА

ОБЛАСТЬ МУКОФОТИ ЛАУРЕАТЛАРИ

БУРҒУЛОВЧИ ИЕВЛЕВ

ҚАЛМОҚҚИР конида кўпчиликнинг оғзига тушган бригада бир неча кун давомида бир майдонда уймалашиб қолганлиги ғайри-табиий эди. Ҳатто, кўп нарсага унчалик жиддий эътибор бермайдиган ишчилар ҳам буни сезишди. Сезишди-ю, лекин сабабини тушунмай ҳайрон эдилар. Эҳтимол бурғулаш мосламаси бевақт ишдан чиқиб панд бераётгандир? Йўқ, бундай бўлиши мумкин эмас. Коллективда ишнинг кўзини билган, техниканинг «нафаси»ни ҳам сезиб турадиган уддабурро бурғуловчилар тўпланишган. Улар машинани чала созлашга йўл қўйишмайди...

Айнан ўша участкада Николай Иевлев етакчилигидаги йигитлар эртасига ҳам, индинига ҳам, ундан кейин ҳам роса тер тўкишди. Кейин эса худди гаплашиб олгандек, бир пайтнинг ўзида майдон ва теварак атрофда кишн кўнглини ҳовлиқтирувчи аллақандай ғамгин сукунат ҳукмрон бўлиб олди. Одамлар ҳам, техника воситалари ҳам кўринмай қолди. Сўнгра бир неча кун мобайнида тер тўкиб меҳнат қилиш натижасида бурғуланган қудуқлар атрофида ерни ларзага келтириб... портлаш рўй берди. Тош-тупроқлар билан бирга қилинган меҳнат ҳам осмонга «учиб» кетгандек эди. Чанг-тўзон узоқ-узоқлардан ҳам бу ерда кучли портлаш юз берганидан хабар берарди...

Тепалик ортидан биринчи бўлиб Николай Кузьмичнинг боши кўринди.

— Ҳайрият, кўнгилдагидек чиқди, — деди-да, «юринглар» дегандек орқасида биқиниб ётган йигитларига имлаб портлаш юз берган томон одимлади. Бир неча дақиқадан сўнг экскаваторлар наъра тортиб портлашдан юмшаган ерларда қазиш ишларини бошлаб юборишди. Н. Иевлев бригадаси эса экскаваторлар шовқинидан бир-бирларини эшитишмаса-да, лекин нималарнидир мамнун оҳангда имлашиб гаплашишарди.

— Меҳнатимиз зое кетмади, — деди бироздан сўнг «командир» (уни бригададагилар шундай деб аташади). — Кечагина «олмос бўлсанг ололмайсан», деб турган метиндек майдонни ҳамирдек мулойим этиб қўйдиларинг, қойил-э, — Иевлев бу ерни экскаваторларда тезроқ қазиш учун тайёрлаб бераман деб кечаю-кундуз ишлаган шерикларига қаради: оғир меҳнатдан кўзлари ҳорғин кўринсада, лекин ундан қониқиш ҳосил қилганликлари ёруғ чеҳраларида акс этиб турарди. Улар анча пайтгача бир жойда суҳбатлашиб туришди, нималарнидир муҳокама қилишди, тортишишди. Кейин эса бир-бирларига ҳазиллашиб «келгуси десантгача» деб хайрлашишди.

Бу бригада катта эмас. Улар тўрт киши. Лекин, ана шу кичик бригаданинг катта ишлари уларни алоҳида урғу билан тилга оладиган қилди. Коллективда танитди. Гарчанд бригаданинг ўзаги анча ёш бўлсада қўшни бригадалар улар тажрибаси билан тез-тез қизиқадиган бўлиб қолдилар. Командир эса ўз йигитларига қандай маслаҳат берган бўлса, улар билан ҳам худди шу тарзда ўртоқлашарди. Ўзи ҳам дўстлар иши, тажрибаси билан қизиқар, ҳатто қолоқлардан ҳам ниманидир ўрганишга ҳаракат қиларди. Шунинг учун бўлса керак, кунора бўлмаса ҳам ҳар ҳафтада бир янгиликни тайёрлаб турарди. Аввалига ўз бригадасида қўллаб кўради. Бироз самараси кўринди дегунча оммалаштиришга ошиқади.

— Бригаданинг ютуқлари ҳақида гап кетганда унинг сардорини алоҳида тилга олмаслик нотўғри бўлар эди, — дейди Олмалиқ кон-металлургия комбинати Қалмоққир кони партия комитетининг секретари Ренат Юлаев. — Жуда ажойиб инсон. Доим кўзи кулиб туради. Бундайлар билан суҳбатлашсанг ҳам, ишлашсанг ҳам кайфият чоғ, ишнинг унуми ҳам кўнгилдагидек бўлади. Ташкилотчилиги ҳақида гапирсак — бу бригаданинг барча аъзолари унинг шогирдлари эканлиги ҳамда коллектив 1972 йилда Иевлев ташаббуси билан тузилганлигини айтиш кифоя.

Дарҳақиқат, коллектив ёш. Лекин тажрибасиз десак тўғри бўлмайди. Николай Иевлев ўзининг салкам чорак асрлик бурғуловчилик маҳоратини ўз шогирдларига ўргата олди. Тажрибасинигина эмас, ишчанлигини, серғайратлигини ҳам уларга юқтирди. Кейин эса шогирдлар устоз билан тенг ишлашадиган, сўнгра у билан меҳнатда мусобақалашадиган бўлдилар. 1975 йилда Николай Кузьмич меҳнатдаги юксак кўрсаткичлари учун «Ҳурмат Белгиси» ордени билан тақдирланди. Шогирдлар ҳам бўш келишмади. Кўп ўтмай, Ҳабибулло Алматов «Ҳурмат Белгиси» орденига сазовор бўлди. 1979 йилда устоз Ленин ордени билан мукофотланди. Кўп ўтмай Х. Алматов ўнинчи беш йиллик зарбдори нишонига сазовор бўлди. Абдумалик Турсунов эса йил якунларига кўра Қалмоққир кони социалистик мусобақасининг ғолиби деб топилди. Юбилей йилида Николай Кузьмич пландан ташқари 1000 метр бурғулаш ишларини бажарди. Бригадага келиб қўшилганига бор йўғи икки йил бўлган Мақсуд Абдуажитов эса планга қўшимча равишда 300 метр қудуқлар қазиди...

Доим шундай: бригада етакчиси ўрнак кўрсатади. Шогирдлар эса унга тенглашишга, ундан ўзишга ҳаракат қилишади. Лекин ким ғолиб бўлишидан қатъий назар бригада ютуқлари салмоқлироқ бўлиб бораверади.

1982 йилда бригадага бир неча муҳим вазифалар топширилди. Фойдали қазилма бойликлари компанентларига анча бой бўлиши кутилган майдонларни чуқурроқ қатламларигача бўшатиб бериш талаб этиларди. Буни қисқа муддатларда ва муҳими юқори сифат билан бажариш зарур. Иш қанчалик тез бажарилгани яққол кўриниб туради. Лекин сифати экскаватор ишга тушгач аниқланади: пўлат чўмичлар қанча чуқурроқ ерга ботса демак бурғулаш ишлари шунчалик яхши деб қабул қилинади.

Николай Иевлев бригадасининг бу кўрсаткичлари ҳақида гапирганда икки мисолни — топшириқни қисқа муддатда бажариш борасида бригада 1982 йил планини 1 ноябргача уддалаганини, сифат хусусида эса коллектив йил давомида 44 километр, пландан ташқари эса 8000 метр қазиш ишларини бажарганини айтиш кифоя бўлса керак.

...Ҳар куни Николай Кузьмич уйдан чиқиб кон томон йўл олар экан, планни ошириб бажариш ҳақидагина эмас, йигитларининг юриш-туришини, ташвишлари, режалари ҳақида ўйлаб боради. Уларни коллектив манфаатлари билан қиёслаб кўради. «Кечагина Ҳабибулло Алматов уйдагиларининг бетоблигидан бесаранжом эди. Йўл-йўлакай кириб ўтсаммикин. Мақсуд Абдуажитов политехника институти кечки бўлимининг IV курсини битириши керак. Сессияси бошланди. Бироз енгиллик яратмасак бўлмайди. Лекин, битиргандан кейин кетиб қолиши алам қилади. Анча мустаҳкам оёққа туриб олганди». Ҳар куни шу нарса такрорланади. Бир оиладан уч киши кон томон юришларига қарамай, Николай Кузьмич ўз ҳаёли билан ўзи банд бўлиб, уларни сезмайди ҳам. Онда-сонда шу йилдан бошлаб ота-онаси ёнига кирган қизи Наташани кўрганида суюниб қўяди. Қизи Қалмоққир конининг геология бўлимида ишлаяпти. Ҳа, Николай Кузьмичнинг тақдиридан, ишидан нолишга ўрин йўқ. Ана шу кончилик касби унинг кўксига Ленин, «Ҳурмат Белгиси» орденларини, қўша-қўша медаль ва нишонларни тақди, комбинатга танитди, 1982 йил якунларига кўра Тошкент область «Қотишма» мукофотининг лауреати бўлди.

А. МИРАЛИМОВ.

НАЗАРИЯ БИЛАН ПРАКТИКАНИНГ БИРЛИГИ

«КПСС XXVI съезди: назария билан практиканинг бирлиги» номли тўпламнинг учинчи нашри босмадан чиқди.

Тўпламда КПСС ва Совет давлати раҳбарларининг 1982 йилда эълон қилинган мақолалари ва нутқлари тўпланган. Шу нутқлар ва мақолаларда Коммунистик партия назарий ва амалий фаолиятининг энг муҳим йўналишлари акс эттирилган.

Китобда СССРнинг Озиқовқат программасига, мамлакат халқ хўжалигини ривожлантиришнинг етук вазифаларига катта эътибор берилган. Бир қанча материаллар СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига, шунингдек халқаро сиёсат масалаларига бағишланган.

Тўпламни Сиёсий адабиёт нашриёти чиқарган.

(ТАСС).

● ҒАЛАБА районидаги Свердлов номли колхозда кейинги йилларда оралиқ экинлар етиштиришга катта эътибор берилаётир. Бу эрта баҳорда қорамолларни витаминга бой кўк озуқа билан таъминлаш имконини бермоқда. Айни кунларда хўжаликда 32 гектар ердаги перкониннг ҳар гектаридан 300 центнердан кўк масса ўрилиб, молларга едирила бошланди.
Суратда: ўрим пайти.
В. ПОРТНОВ фотоси.

АВИАСОЗЛАР ДАВРАСИДА СУҲБАТ

Область партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг лекторлар группаси йирик саноат корхоналарида ишчилар, инженер-техник ходимлар, хизматчилар билан учрашувлар ташкил этмоқда. Бу учрашувларда меҳнаткашларни қизиқтираётган саволларга жавоблар берилмоқда.

Анъанага айланаётган ана шундай учрашувнинг навбатдагиси В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи билан бўлиб ўтди. Бирлашма партия комитети учрашув ҳақида авиасозларни барвақт хабардор қилди, уларни қизиқтираётган масалаларни ўрганди, ишчи ва хизматчилардан тушган саволларни умумлаштирди.

Тошкент область партия комитетининг секретари А. М. Хўжаев куни кеча бўлиб ўтган авиасозлар билан учрашувда уларнинг Коммунистик партия, Совет ҳукуматимизнинг ички ва ташқи сиёсатига оид саволларига тўхталар экан, барча совет кишилари қатори пойтахт области меҳнаткашлари ҳам партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг май ва ноябрь (1982 йил) Пленумлари қарорларини ҳаётга тадбиқ этиш, ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун сабот билан кураш олиб бораётганликларини айтди. Москваликларнинг ташаббуси асосида ҳамма жойда партия, давлат, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш ҳаракати кенг қулоч ёйди.

Меҳнат коллективларида ўзаро талабчанлик муҳитини вужудга келтириш, топширилган иш учун масъулиятни ошириш, интизомни бузувчиларга қарши қатъий кураш олиб бориш дастлабки самараларини бермоқда. Кўпгина корхоналарда, қурилиш ва транспорт ташкилотларида ўн биринчи беш йилликнинг марказий йили ҳисобланган 1983 йилнинг биринчи квартали планлари анча ошириб бажарилди. Бунга асосан меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига эришилди.

Мамлакатимиз халқ хўжалиги кўлами беқиёс даражада ортиб бораётган ҳозирги шароитда тежамкорлик ва иқтисод қилиш режимини кучайтириш катта аҳамият касб қилади. Ҳар бир иш жойида хом ашё, материаллар, бошқа моддий-техника ресурсларидан оқилона фойдаланиш, тежамкорликка қатъий риоя қилиш жуда муҳимдир.

Ўртоқ А. М. Хўжаев бирлашма ишчи-хизматчиларидан тушган халқаро аҳволга оид саволларга жавоб берар экан, Коммунистик партия ва Совет ҳукуматимизнинг жаҳонда тинчликни ҳимоя қилиш, қуролланиш пойгасига чек қўйиш соҳасидаги, фаолиятига батафсил тўхталди.

Авиасозларни ҳозирги пайтдаги Совет—Америка муносабатлари, АҚШ маъмурияти, биринчи навбатда президент Р. Рейганнинг қуролларнинг янги-янги турларини ишлаб чиқиш, Ғарбий Европада ўртача олисликка учадиган ракеталарни жойлаштиришга қаратилган сиёсати, Яқин Шарқдаги аҳвол ва бошқа халқаро масалалар ҳам қизиқтирмоқда. Уларнинг бу ҳақдаги саволларига область партия комитети пропаганда ва агитация бўлими лекторлар группасининг раҳбари С. Саидқосимов, лекторлар Н. Юсупов ва В. Кноповлар жавоб қайтардилар.

Жойларнинг ўзида ҳал қилиниши мумкин бўлган масалалар кўриб чиқиш ва тегишли чоралар кўриш учун маҳаллий партия, совет, хўжалик органлари эътиборига ҳавола қилинди. Уларнинг амалга оширилиши область партия комитети назоратида бўлади.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ РАЙОНЛАРИНИНГ ЮБИЛЕЙОЛДИ ЙЎҚЛАМАСИ:

АКМАЛ ИКРОМОВ РАЙОНИ

АЗИМ ШАҲАР КЕНЖАСИ

Х. КАМОЛОВ,

Ўзбекистон Компартияси Акмал Икромов район комитетининг биринчи секретари

ДЎСТЛИК, қардошлик, биродарлик бепоён совет мамлакатимиз кўп миллатли халқларининг қоғозга битилмаган қалб қонунидир. Улуғ Октябрь Социалистик революциясидан кейинги ўтган давр ичида амалга оширилган катта бунёдкорлик ишлари тимсолида бунинг ёрқин ифодасини кўришимиз мумкин. Районимиз Тошкент шаҳрида кенжа бўлиб, у Октябрь 60 йиллиги арафасида вужудга келди. Кейинги даврда Октябрь ҳамда Чилонзор районлари ҳам аҳоли жиҳатидан, ҳам ишлаб чиқариш жиҳатидан жадал суръат билан ўсиб, ривожланиб кетгани учун икки район базасида учинчи бир районни ташкил этиш эҳтиёжи юзага келди. Шундай қилиб, 1977 йил 15 сентябрда Ўзбекистон ССР Олий Советн Президиумининг қарори билан янги маъмурий район ташкил этилди ва унга таниқли партия ходими ва жамоат арбоби, содиқ ленинчи Акмал Икромов номи берилди.

Ўтган қисқа давр ичида районда жуда катта бунёдкорлик, маданий-маиший ва бошқа соҳадаги ишлар амалга оширилди. Районимизда Тошкент сут ишлаб чиқариш бирлашмаси, булка-кондитер комбинати, заргарлик заводи, «Чевар» тикувчилик, «Сигнал» илмий ишлаб чиқариш бирлашмалари ва бошқа корхоналар мавжуд. Ўтган йилнинг ўзида район саноати йиллик маҳсулот реализация қилиш планини 102,2 процент, товар маҳсулоти ишлаб чиқариш планини 104,8 процент бажарди. Қатор корхоналарда халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқарилади. Ҳисоблаш техникасини ремонт қилиш бўйича тажриба заводи, миллий чолғу асбоблари фабрикаси, «Средазгазавтоматика» заводи коллективлари социалистик мусобақада илғорлик қилиб, доимо юқори ўринларни эгаллаб келишмоқда.

1983 йилда меҳнат унумдорлигини янада ошириш бўйича комплекс тадбирлар ишлаб чиқаришга жорий этилади. Жумладан, янги техникани, механизация ва автоматика воситаларини ишга тушириш учун 1 миллион 110 минг сўм маблағ сарфланади. Жами иқтисодий фойдаси 110 минг сўмни ташкил этадиган 115 та рационализаторлик ва ихтирочилик таклифларини ишлаб чиқаришга жорий этиш кўзда тутилган. Бу вазифаларни муваффақиятли бажариш учун мунтазам равишда самарали технология жараёнларини жорий этиш, нормалашни ва планлаштиришни яхшилаш, ҳисоб-китоб ва назоратни кучайтириш керак. Бу ишларда биз кўпроқ коммунистларга таянамиз. Улар ҳамма вақт ва ҳамма жойда бўлгани каби халқ хўжалигининг энг оғир ва қийин участкаларида ишлаб, етакчилик қилмоқдалар. Район партия ташкилоти ўз сафига 3,5 мингдан ортиқ коммунистни, 106 бошланғич партия ташкилотини бирлаштирган.

Бу йил 10 хил буюм давлат Сифат белгисига тавсия қилинади, 130 хилда янги маҳсулот ишлаб чиқариш ўзлаштирилади. «Чевар» тикув ишлаб чиқариш бирлашмаси ва «Сигнал» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективлари олий сифат категориясидаги маҳсулот тайёрлашни 3 процентга оширадилар. Москваликларнинг ташаббуси асосида барча коллективларда меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, кейинги йилларда халқ хўжалигимизда юксак самарадорлигини исботлаган бригада пудрати усулини янада тўлароқ жорий этиш коллективларимиз олдида турган бош вазифалардир.

Районимизда бир нечта қурилиш ташкилотлари бунёдкорлик ишларини бажаришяпти. Қурилиш-монтажнинг 70 проценти бригада пудрати асосида амалга оширилмоқда. Айниқса, «Главташкентстрой»нинг 12-қурилиш тресты, «Тепломонтаж» қурилиш-монтаж бошқармаси, «Узавтострой» трестининг ремонт қурилиш-монтаж бошқармаси, республика Қишлоқ қурилиши министрлигининг 1-монтаж бошқармаси коллективлари тез ва соз қуришда бошқаларга намуна бўлишмоқда. Транспортчиларимиз юк ва йўловчилар ташиш планларини мунтазам ошириб бажаришмоқда. Бунда 2512-автоколонна, 2-автокомбинат, полиграфия, нашриёт ва китоб савдоси ишлари бўйича республика Давлат комитетининг автобазаси коллективлари айниқса юқори кўрсаткичларни қўлга киритишмоқда.

Районда аҳолига маиший хизмат кўрсатиш яхши йўлга қўйилган. Маиший хизмат шаҳарчаси ва маиший хизмат уйи ишлаб турибди.

Районимизда ҳамон кенг миқёсда қурилиш ишлари олиб бориляпти. 20 минг номерли 74-АТС, трамвай депоси ва унинг механизация базаси, «Средазгазавтоматика» заводининг бош корпуси ва бошқа йирик объектлар қад кўтаряпти.

Гапни қардошлик ва биродарликдан бошлаган эдик. Бу бежиз эмас. Акмал Икромов районини — зилзиладан кейин барча қардош республикалардан Тошкентга ёрдамга келган қурувчиларнинг қўли билан тикланган Дўстлик ҳайкали дейиш мумкин. Районимиздаги кўп қаватли муҳташам биноларни Москва, Ленинград, Подмосковье ва Россия Федерациясининг бошқа шаҳар ҳамда областларидан келган қурувчилар, Украина, Белоруссия, Грузия, Озарбайжон, Қозоғистон ҳамда Болтиқбўйи республикаларининг бунёдкорлари қуриб беришган. Ҳар бир кварталда муҳташам бинолар пештоқида улар ёзиб қолдирган дўстлик лавҳаларини кўриш мумкин.

Дўстлик ва қардошлик меҳридан нур эмган районимиз меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари қарорларини амалга ошириш ва азим Тошкентнинг 2 минг йиллигини муносиб меҳнат туҳфалари билан кутиб олиш учун барча куч ва имкониятларни сафарбар этмоқдалар.

ҲАР ХОНАДОН ДАСТУРХОНИГА

Н. ИБРОҲИМОВА,
Тошкент булка-кондитер комбинати машинисти, КПСС XXVI съездининг делегати, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати

БИЗ ишлаб чиқараётган маҳсулотлар фақат дастурхон кўрки бўлибгина қолмай, ҳаётнинг асоси ҳамдир. Чунки, нонсиз ҳаётни тасаввур қилиб бўлмайди. Комбинатимиз ишчи ва хизматчилари тўқ ва фаровон турмушимизни янада фаровон қилиш, меҳнаткашлар дастурхонини ҳам тўйимли, ҳам кўримли турли-туман булкалар билан таъминлаш йўлида фидокорона меҳнат қиляптилар. КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми қарорлари ва бу Пленумда қабул қилинган СССР Озиқ-овқат программасини бажаришга муносиб ҳисса қўшиш учун янада самарали ишлаш, маҳсулот сифатини мунтазам ошириб бориш ҳаракати кенг авж олган.

Комбинатимиз 1962 йилда ташкил этилган. Ҳозир коллективимиз 1,5 мингга яқин кишидан иборат. Корхонамиздаги барча 64 бригада коллективлари меҳнатга ҳақ тўлаш ва рағбатлантиришнинг янги усули — бригада пудрати асосида ишлашга ўтди. Бунинг натижасида иш вақтини йўқотиш камайди. Ўтган йили январь—февраль ойларида 136 соат иш вақти йўқотилган бўлса, бу йил худди шу давр ичида 1 соат ҳам йўқотилгани йўқ. 49 бригадага коммунистлар бошчилик қилишяпти.

Комбинатимизда 146 хил номда маҳсулот ишлаб чиқарилмоқда. Яқинда Италиядан келтирилган макарон ишлаб чиқарадиган янги линия ишга туширилади, қалампирни қадоқлаш биринчи марта ўзлаштирилади. Калинин районидаги «Рассвет» совхозида 3 минг бошга мўлжалланган қўйхона—ёрдамчи хўжалигимиз иш бошлайди. Буларнинг барчаси коллективимизнинг Тошкентнинг 2 минг йиллигига муносиб совғаси бўлади.

ҚУРУВЧИЛАР ТАЙЁРЛАЙМИЗ

Р. ҲУСАНОВ,
63-шаҳар ўрта ҳунар-техника билим юртининг директори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони

АЗИМ Тошкентимиз кўҳна ва навқирон. Шаҳарнинг 2 минг йиллиги нишонланадиган ҳозирги пайтда аҳоли сони 2 миллион арафасида турибди. Ҳолбуки, бундан 61 йил муқаддам, 1922 йилда Тошкентда 258 минг аҳоли бор эди. 60 йил ичида 7,4 баравар кўпайди. 1922 йилда шаҳарда атиги уч район — Эски шаҳар, Янги шаҳар ва Пролетар районлари бор эди. Ҳозир ўнтага етди. Табиийки, аҳолининг бундай ўсиши бевосита шаҳарнинг ўсиши билан, демакки, уй-жойлар қурилишининг кўпайиши билан боғлиқ. Бундай уй-жойларни қурувчилар бунёд этишади, бизнинг билим юртимиз ана шундай қурувчи кадрлар етказиб беришга ихтисослашган.

Ҳозир Тошкентнинг 2 минг йиллигига тайёргарлик кўриш бўйича тадбирлар планига мувофиқ штабимиз иш бошлади. Жумладан, 1100 ўқувчи ва инженер-педагогик ходимларимиз шаҳардаги улкан қурилишларда иштирок этишмоқда. Бу эса Тошкентнинг янада гўзал ва шинам бўлишига бизнинг қўшган ҳиссамиз бўлади. Бу -- бизнинг шаҳримиз ва биз унинг осмонўпар, ноёб бинолари билан, кенг ва озода кўчалари билан, оромгоҳ боғларию кўркам майдонлари билан ҳақли равишда фахрланамиз.

1983 йилда билим юртимизни навбатдаги 347 ёш, малакали қурувчилар битириб чиқади. Улар «Главташкентстрой»нинг 2-пардозлаш трестида, 2-уйсозлик комбинатида, 153-қурилиш трестида ва бошқа ташкилотларда меҳнат қиладилар. Битирувчи группалар ҳозирги кунларда имтиҳонларга тайёрланишмоқда.

МУСОБАҚА ПЕШҚАДАМЛАРИ

Тўлқин САМИҒОВ,
«Главташкентстрой»нинг 12-трестига қарашли 49-қурилиш бошқармаси бригадири, Ленин ва Октябрь Революцияси, Халқлар Дўстлиги орденлари кавалери, шаҳар Советининг депутати.

Юлия Михайловна САРКИСЯНЦ,
107-ўрта мактаб директори, СССР халқ маорифи аълочиси.

Абдурашид ҒАНИЕВ,
Заргарлик заводи комсомол-ёшлар бригадасининг бошлиғи, ВЛКСМ мукофотининг лауреати, III даража Меҳнат Шуҳрати ордени кавалери, шаҳар Советининг депутати.

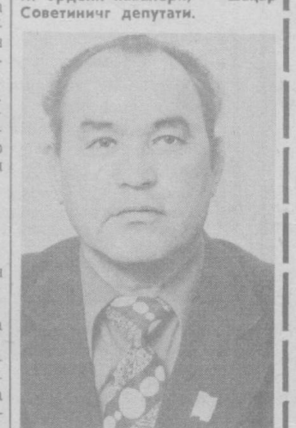

Маҳкам ЖАЛИЛОВ,
район соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири, СССР соғлиқни сақлаш аълочиси.

РАҚАМЛАР МАЗМУНИ

● Акмал Икромов районн Тошкент шаҳар Советн ижроия комитетининг қарори билан 1977 йил 10 октябрда иш бошлади. Унинг территорияси 1748 гектар, аҳоли сони 210 мингдан ортиқ.

● РАЙОН территориясида 9 саноат корхонаси жойлашган, уларнинг йиллик ишлаб чиқариш ҳажми 120 миллион сўмни, маҳсулот реализация қилиш ҳажми 117 миллион сўмни ташкил этади. 5 автокорхона, 13 қурилиш ташкилоти ишлаб турибди.

● РАЙОН территориясида республика рус тили ва адабиёти педагогика институти, молия техникуми, савдо билим юрти, 63-ГСПТУ, «Санъат» интернати бор.

● 21 маиший хизмат корхонаси, 105 хизмат шохобчасида 64 хил якка тартибдаги хизмат бажарилянти.

● 11 оммавий кутубхонанинг 250 минг китоб фонди мавжуд. 2 маданият уйи, 2 кинотеатр, 3 стадион ишлаб турибди.

СОЗЛАР ЯНГРАСИН

В. ДРОБИШЕВА,
миллий чолғу асбоблари фабрикасининг ветеран мастери

...ИККИ томон навкарлари ўртасида шиддатли жанглар борди. Жанг тўхтаб, тунда ҳамма ҳорғин уйқуга кетганида уларни қўриқлаб бир навкар бедор эди. Бир пайт... унинг қулоғига ғалати мусиқий овоз эшитилди. Навкар ҳайрон бўлиб товуш келаётган томонга — дарахт олдига борди. Қараса, ўша дарахт танасига санчилган камон ўқига шамолнинг урилишидан шу ажойиб товуш чиқяпти... Навкар уйига қайтгач, йўғон бир дарахт шохини кесиб, уни нок шаклида йўнди ва иккита сим тортди. Симларни чертди... Шу тариқа дунёга музика таралди.

Бу бир афсона. Лекин унинг замирида қандайдир ҳақиқат ҳам бўлиши мумкин. Ахир ҳозирги миллий чолғу асбобларининг, улардан энг қадимийси бўлмиш — нок шаклидаги дуторнинг ибтидоси бўлиши керак-ку. Фабрикамизда эса ҳозирга келиб 32 хил миллий чолғу асбоблари, туркман, тожик, қирғиз, қозоқ миллий чолғу асбоблари ҳам ишлаб чиқариляпти.

Ҳозир йилига 80 мингдан ортиқ асбоблар ишлаб чиқарилмоқда. Бундан ташқари, кенг истеъмол моллари цехида турли эсдалик совғалари тайёрлаш яхши йўлга қўйилди. Коллективимиз план ва мажбуриятларни ошириб бажариб, 1982 йилда район корхоналари ўртасидаги мусобақада фахрли иккинчи ўринни эгаллади. Бунда Ф. Муҳиддинов, А. Алимов каби тажрибали усталар бошчилик қилаётган бригадалар коллективларининг ҳиссаси салмоқли бўляпти.

ТАРИХДАН БИР ШИНГИЛ

РАЙОН территориясидаги кўчалардан бири Низомиддин Хўжаев номи билан аталади.

1919 йил 19 январга ўтар кечаси Тошкентда «осиповчи» деб номланган контрреволюцион қўзғолон бошланди. Қўзғолонни бостириш учун янги шаҳарнинг ишчилари ва Қизил армиячиларга эски шаҳарлик партия дружиналари етиб келишди. Бу дружиналарга Низомиддин Хўжаев ва Миркомил Миршароповлар бошчилик қилишарди. Қўзғолон бостирилди.

1919 йил сентябрда бўлиб ўтган Туркистон Советларининг VIII съездида контрреволюцияга қарши энг актив курашчилардан бири, Тошкентдаги Эски шаҳар район Советининг раиси Н. Хўжаев шундай деган эди:

«Биз январь воқеаларидан кейин кўрдикки, мусулмон пролетариати синовдан ўтди, пўлатдек тобланган бу пролетариат умум иши учун қон тўкди. Бизнинг сафларимиз кенгаймоқда. Пролетариат кимга жипслашишни, кимнинг орқасидан юришни билади».

1920 йил 15 июлда Эски шаҳар қисмидаги ишчи ва деҳқонлар митинги бўлиб ўтди. Митингда сўзга чиққан коммунистлар, шу жумладан Н. Хўжаев армияга сафарбар қилишнинг мақсади ва вазифалари тўғрисида ҳамда унинг республика қуролли кучларини мустаҳкамлашдаги аҳамияти тўғрисида гапирдилар.

● Суратларда: Акмал Икромов районида Москва области қурувчилари бунёд этган микрорайон ва у ерда москваликлар ёрдамига бағишлаб ўрнатилган эсдалик монументи. Фарҳод кучасида.
В. ПОРТНОВ фотолари.

ЧЕТ ЭЛ ЯНГИЛИКЛАРИ

ТАСС АПН

СОВЕТ—ҲИНДИСТОН ДЎСТЛИГИ МУСТАҲКАМЛАНИБ БОРМОҚДА

ДЕҲЛИ, 12 апрель. (ТАСС мухбири). Ҳиндистон билан СССР ўртасида дипломатия муносабатлари ўрнатилганлигининг 36 йиллигига бағишланган ҳафталикнинг бошланиши ниҳоятда рамзий бўлди.

Ҳафталик программасида тантанали йиғилишлар, семинарлар ўтказиш, кўргазмалар ташкил этиш, совет фильмларини намойиш қилиш, артистларнинг концертлари, ҳар икки мамлакат жамоатчилиги намояндаларининг учрашувларини ташкил қилиш кўзда тутилган.

Ҳиндистон-Совет маданияти жамияти миллий кенгашининг бош секретари С. Нараянан икки мамлакат ўртасида мустаҳкамланиб бораётган алоқаларга юксак баҳо берди. Ҳиндистон билан СССР ўртасидаги муносабатлар, деб таъкидлади у ТАСС мухбири билан суҳбатда, тинч-тотув яшаш, социал системалари турлича бўлган давлатлар ўртасида тенг ҳуқуқли ва ўзаро манфаатли ҳамкорликнинг ёрқин намунасидир.

ИҒВОГАРЛИК КАМПАНИЯСИ

Илгари хабар қилинганидек, Франция маъмурлари яқинда совет элчихонаси ва бошқа муассасалари — савдо ваколатхонаси, ТАСС бўлими, СССРнинг Марселдаги бош консулхонаси ходимларидан бир группасини ҳеч бир асоссиз Франциядан чиқиб кетишини талаб қилдилар. Мана шу нодўстона ҳуруждан кейин Франциянинг оммавий ахборот воситаларида бўлмағур уйдирмаларнинг лойқа тўлқини авж олдириб юборилди. Франциянинг давлат ва фантехника сирлари ўғирланди, деган гаплар ва бошқа ҳар хил бемаъни даъволар жўн олди-қочди гаплар услубида тарқатилмоқда. Франция матбуоти, қолаверса бошқа мамлакатларнинг матбуоти ҳам бундай даъволардан васваса кампаниясини авж олдириш учун фойдаланмоқда.

Шу нарса эътиборни жалб қиладики, Франциянинг кўпгина газеталари уларга Америка агентликлари ва матбуоти ҳаддан зиёд етказиб бераётган уйдирма ва бўҳтонларни такрорламоқдалар. Франс пресс агентлиги Франция маъмурларининг совет дипломатларига нисбатан режалари тўғрисидаги хабар «Нью-Йорк таймс» газетасида шу ҳуруждан бир кун олдин пайдо бўлганлигини қайд этишга мажбур бўлди. Парижда, деб уқтиради шу агентлик, Америка разведкаси французлар ўз режаларини бажаришларини гарантиялаб қўймоқ учун шундай хабарнинг тарқалиб кетишини уюштирган, деган тахмин дарҳол айтилди.

Франциядаги совет муассасаларининг ходимларига қарши мана шундай бутун кампания баъзи француз матбуот органларида ҳаққоний ташвиш уйғотмоқда. Бу нарса Совет-Франция муносабатларига қандай таъсир ўтказиши мумкин, деган савол туғилмоқда. Бунда шу нарса қайд этилмоқдаки, ушбу ҳуружнинг ҳақиқий сабаблари талай даражада Франциядаги ички сиёсий вазиятга боғлиқ бўлиб, бу ҳуруж француз жамоатчилигининг эътиборини мамлакатдаги иқтисодий аҳволдан чалғитиш мақсадида қилинган. Франциядаги кўпгина газеталар шу ҳақда ёзмоқда.

Газеталарга, радио ва телевидениега келаётган хатлар далолат бериб турибдики, совет кишилари француз маъмурларининг ўзбошимчалик билан қилган ҳаракатларини ва ана шу ҳаракатлар теварагида кўтарилган иғвогарона шовшувни қаҳр-ғазаб билан қораламоқдалар.

(ТАСС).

ЭРОН—ИРОҚ ФРОНТИДА

● БАЙРУТ, 12 апрель. (ТАСС). Теҳрон радиосининг хабарига кўра, бугун эрталаб Эрон қўшинлари Эрондаги Хузистон вилояти районидаги фронт участкасида Ироқ армиясининг бўлинмаларига қарши бир қанча ҳарбий операциялар ўтказганлар.

Икки кун давом этган жанг вақтида, деб уқтириб ўтилади радио хабарида, душманнинг беш мингдан ортиқ солдати ва офицери ўлдирилган ҳамда ярадор қилинган, 350 киши асирга олинган, Эрон территориясининг 150 квадрат километри озод этилган.

● БАҒДОД, 12 апрель. (ТАСС). Ироқ бош ҳарбий қўмондонлигининг навбатдаги баёнатида айтиладики, Ироқ қўшинлари Ироқдаги Майсан вилояти секторидаги жанубий фронт участкасида Эрон армиясининг 11 апрель кечаси бошлаган ҳужумини тўхтатганлар ва душман қарши кучларига зарба берганлар. Ироқ расмий ҳарбий вакилининг баёнотига кўра, барбод бўлган ҳужуми натижасида душман 3220 солдатини йўқотган, кўплаб Эрон ҳарбий хизматчилари ярадор бўлган ва асирга олинган, танклар, автомашиналар ва бошқа жанговар техника яксон қилиб ташланган.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

● БЕРЛИН

Саноат роботларини ва автомат бошқариш системаларини яратиш ҳамда қўлланиш ГДРда ишлаб чиқаришни изчиллик билан автоматлаштириш ва корхоналарни сифат жиҳатдан янги машина-ускуналари билан таъминлашнинг энг муҳим йўналишларидан бири, деб ҳисобламоқда. Ўтган йилнинг ўзидагина республикада саноатнинг турли соҳаларида 7,7 мингта ана шундай қурилма жорий этилди, бундай қурилмаларни ишлаб чиқариш эса умуман икки баравардан зиёд кўпайди.

● АММОН

Иордания пойтахтида совет-араб савдо палатаси кенгашининг сессияси ўз ишини тамомлади. Бу ерда эълон қилинган қўшма ахборотда Совет Иттифоқи билан савдо ва иқтисодий алоқаларни ривожлантириш катта аҳамиятга эга эканлиги таъкидланади. Араб мамлакатларининг ирригация ва қурғоқчил ерларни суғориш соҳасидаги ҳамкорликни кенгайтиришга, ишлама саноатда ва бошқа соҳаларда совет мутахассисларининг тажрибасидан фойдаланишга тайёр эканлиги изҳор этилади.

Иорданиянинг Валей аҳд шаҳзодаси Ҳасан сессия қатнашчилари ҳузурида нутқ сўзлаб, араб мамлакатларини Совет Иттифоқи билан амалий алоқаларни кенгайтиришга даъват этди.

● МАНИЛА

Филиппин ҳукумати қаттиқ қурғоқчилик туфайли оч қолиш хавфи туғилган 20 минг деҳқон оиласига ёрдам бериш учун кўп миқдорда маблағ ажратди. Филиппин архипелагининг жанубий вилоятларида етти ойдан буён қаттиқ қурғоқчилик давом этмоқда. Бу маблағлардан шошилинч суратда озиқ-овқат маҳсулотлари запасларини вужудга келтириш учун фойдаланилади, шунингдек қишлоқ аҳолисини сабзавот, донли экинлар ва маккажўхори уруғлиги билан таъминлашга сарфланади. Табиий офат натижасида ана шу экин майдонларига жиддий зарар етган эди.

● МАПУТУ

Бу ерда совет хотин-қизлари комитетининг туҳфаси—тикиш машиналари, медицина асбоб-ускуналари ва болалар ўйинчоқлари Мозамбик хотин-қизлар ташкилотига топширилди. Шу ташкилот бош секретари Саломе Мойане тантанали маросимда нутқ сўзлаб, совет хотин-қизларига миннатдорчилик изҳор этди, улар Мозамбикда хотин-қизлар ҳаракатига доимо ёрдам ва мадад бериб келаётганликларини таъкидлади.

(ТАСС, 12 апрель).

ЯНАДА ҚАТТИҚРОҚ ЖАЗО БЕРИЛИШИНИ ТАЛАБ ҚИЛМОҚДАЛАР

МАДРИД, 12 апрель. (ТАСС). Испания олий трибунали 1981 йилнинг февралида ўта ўнг тўнтаришга уринишда қатнашганлар устидан ўтган йили чиқарилган ҳукмлар юзасидан шикоятларни кўриб чиқишни тугаллади.

Испания бош прокурори Луис Антонио Бурон мажлисда сўзга чиқиб, қарийб барча фитначилар, жумладан армия штабининг собиқ бошлиғи Альфонсо Армадага янада қаттиқроқ жазо берилишини талаб қилди. У Альфонсо Армадани исённинг ҳақиқий раҳбари деб атади. Прокурор олий судга мурожаат қилиб, исён қатнашчиларидан оқланган 8 кишига нисбатан қарорни қайта кўриб чиқишни сўради.

Фитначилар устидан узил-кесил ҳукмни Испания олий трибунали орадан бир неча кун ўтгач чиқаради.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ IX ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

РЕДАКТОР КОЛОНКАСИ

МУТАХАССИС МАСЪУЛИЯТИ

ЧОРВАЧИЛИКНИ жадал суръатлар билан ривожлантириш вазифаси ҳамма звеноларда мутахассис кадрларни танлаш, тарбиялаш ва жой-жойига қўйиш масаласига янада жиддийроқ ёндошишни тақозо этаётир. Бу бежиз эмас. Чунки, иш муваффақияти биринчи галда уларнинг фаолиятига боғлиқдир.

Областимиз колхоз ва совхозларида замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган, махсус пунктлар ва озуқа цехларига эга бўлган янги-янги фермалар, сут-товар комплекслари қурилмоқда. Чорва моллари маҳсулдорлигини ошириш, гўшт, сут етиштиришни кўпайтириш соҳа мутахассисларидан катта билим, тажриба ва моҳирона иш юритишни талаб этади.

Комплекс ва фермаларда билимдон зоотехниклар, ветеринария врачлари, техник-осеменаторларнинг катта армияси ишлаб турибди. Улар меҳнати самараларини «Чиноз» наслчилик совхоз-техникуми, «Красний водопад» экспериментал базаси, Калинин, Тошкент ва Бўка районларидаги бир қатор фермалар мисолида яққол кўриш мумкин. Бу хўжаликларда меҳнат юксак савияда ташкил этилган, чорвачилик жадал ривожланиб боряпти.

Аммо, афсуски, мутахассислар ҳамма ерда ҳам замон талаблари даражасида ишлаяптилар, деб бўлмайди. Уларнинг аксарияти сусткашликка йўл қўймоқдалар, ўз билимлари ва тажрибаларини ошириш масаласида лоқайдлик қилмоқдалар. Ҳолбуки, барча фермаларда фақат уддабуррон, янгиликни тезда ҳис эта оладиган, ташкилотчилик қобилиятига эга бўлган мутахассислар ишлаши лозим.

Район партия комитетлари, район ижроия комитетлари, район агросаноат бирлашмалари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари, партия ташкилотлари чорвачиликни етук кадрлар билан таъминлаш, уларнинг малакасини, шунингдек маҳсулот етиштиришни кўпайтиришдаги таъсирлари ва масъулиятларини ошириш масалаларига доимо жиддий эътибор беришлари зарур.

ЧОРВАДОР

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» РЕДАКЦИЯСИ ҲУЗУРИДАГИ ЖАМОАТЧИ ЧОРВАЧИЛИК СОВЕТИНИНГ МАХСУС ГАЗЕТАСИ № 4 (15)

КАДРЛАР ЎЗИМИЗДАН

ЧОРВАЧИЛИК фермасида иш куни жуда эрта бошланади. Биринчи соғим эрталаб соат 5.00 да ўтказилса, охирги, учинчи соғим кечқурун 9.00 да тугалланади. Шундай экан ферма ишини тўғри ташкил этиш, ҳар бир тадбирнинг ўз вақтида ўтказилишини таъминлаш лозим бўлади. Айниқса, бу ўринда мутахассислар катта роль ўйнайди.

Бизнинг «Чиноз» наслчилик совхоз-техникумида 4 та ферма ҳамда йирик сутчилик комплекси бор. Бу областимиздаги энг йирик хўжаликлардан биридир. Совхозда кунига ўртача 15 тоннадан ортиқ сут соғиб олинади. Хўжалик раҳбарлари чорвадорларимизнинг унумли меҳнат қилиб, яхши дам олишлари учун барча шарт-шароитларни яратиб бермоқдалар. Фермамизнинг зоотехниклари, ветеринария врачлари, осеменаторлари ва бошқа мутахассислари бу борада катта иш олиб бормоқда.

Хўжалигимизнинг 1-чорвачилик фермаси коллективи яқин-яқинларгача қолоқлар қаторида тилга олиб келинарди. Сут етиштириш ва бузоқ олиш планлари бажарилмасди. Бу коллективга тажрибали, ишбилармон мутахассис Шомурод Шораҳимов катта зоотехник қилиб, ишга ўтказилгач кескин ўзгариш бўлди. Совхозимиз қошидаги техникумни тугаллаган маҳаллий кадримиз турли участкаларда ишлаб ўзини кўрсатди.

Янги вазифага ўтказилган Шомурод янада ғайрат билан ишга киришди. У қорамолларга берилаётган озуқа рационини қайта тайёрлашга, тўйимлилигини оширишга катта эътибор берди. Аралаш озуқа рационига омухта ем қўшилиб, махсус тузилган график асосида молларга едирилди. Натижада сут соғиб олиш кўпая бошлади.

Албатта, улар бу билан чегараланишмади. Чорвадорлар қорамолларга қарашга, уларни ўз вақтида яйратишга, профилактик кўрикдан ўтказишга катта эътибор бердилар. Бу вазифаларни бажариш учун ферма коллективининг ҳар бир аъзоси юксак интизом ва унум билан ишлади. Фермада меҳнат қилаётган чорвадорлар ўртасида ўзаро социалистик мусобақани тўғри ташкил этиш, ғолибларни ҳам моддий, ҳам маънавий рағбатлантиришнинг янги формалари қўлланди.

Бизнинг кўп кишилик коллективимизда ўз ишининг усталари, етук, малакали мутахассислар кўплаб топилади. Уларнинг йиллар давомида орттирган тажрибалари ҳар доим юқори кўрсаткичларга эришишимизда катта ёрдам бермоқда. Мана шундай мутахассисларимиздан соғувчилар бригадаси бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Петр Пантелеймонович Ратушняк, бўрдоқибоқарлар бригадаси бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Эргаш Дадонов, 2-ферманинг ветеринария врачи Виктор Михайлович Андросов, 3-ферманинг катта зоотехниги Виктор Михайлович Кобзевларни айтиш мумкин.

Бу тажрибали чорвадорлар хўжалигимиз ташкил этилганидан буён зарбдор тармоқни ривожлантиришга салмоқли ҳисса қўшиб келмоқдалар. Бугунги кунда улар ишлаб чиққан технология ва тажрибалар асосида иш олиб бораётганимиз туфайли область хўжаликлари орасида етакчи ўринлардан бирини эгаллаб турибмиз.

Етук чорвадор кадрларни тайёрлашда техникумнинг роли катта бўлаётир. Совхозимиз қошидаги бу билим юрти 1946 йилда ташкил этилган. Ўтган давр ичида бу ерда юзлаб ўрта бўлим кадрлари тайёрланди. Ҳар йили техникум хўжалик ва ташкилотларга фельдшер, веттехник, зоотехник, техник-механик, техник-электромеханик ихтисослари бўйича 200 га яқин мутахассис тайёрлаб беради.

Совхозимизда бу техникумни тугаллаган 35 ўрта звено кадрлари меҳнат қилишмоқда. Ўқув юртида олган билимларини амалда қўлланиб меҳнат қилаётган бу мутахассислар хўжалигимиз шон-шуҳратини янада кўтариш учун бутун имкониятларини ишга солмоқдалар.

С. НАМ,
Чиноз районидаги «Чиноз» наслчилик совхоз-техникуми партия комитети секретарининг ўринбосари.

2-бет

ЎЗ ЎРНИ БОР

ЯҚИНДА колхозимиз сут-товар комплексида район чорвачилик мутахассислари семинари бўлиб ўтди. Унда барча колхоз ва совхозларнинг зоотехниклари, селекционерлари, техник-осеменаторлари, ветеринария врачлари иштирок этдилар. Улар комплексимиздаги барча хизмат жараёнлари билан, коллективимиз эришаётган натижалар билан танишдилар.

Комплексимиз 400 бош сигирга мўлжалланган. Сигирларимизнинг маҳсулдорлиги ҳам районнинг ўртача кўрсаткичидан сал юқорироқ, холос. Аммо, урғочи моллардан насл олишда районда биринчи ўриндамиз. Ўтган йили 100 бош урғочи молдан 90 тадан бузоқ олинди. Бунда зоотехнигимиз Мансур Пошалиев, ветеринария врачимиз Абдулла Уринбоевларнинг ҳиссалари катта. Уларнинг куч-ғайратлари билан кейинги йилларда чорвачилик жадал ривожланиб боряпти. Қорамоллар, шу жумладан сигирлар сони кўпаймоқда, соғин сигирларнинг маҳсулдорлиги ошмоқда. Масалан, ўтган йили ҳар бош сигирдан 3625 килограммдан сут соғиб олинди.

М. Пошалиев комплексимизда уч йилдан бери ишлаяпти. Ёш мутахассис. Изланиб, берилиб ишлайди. А. Уринбоев ҳам ҳаракатчанликда ундан қолишмайди. Бундан ташқари ветеринария врачи бой тажрибага эга. Бу икки мутахассис ўзаро ҳамкор, ҳамнафас меҳнат қилиб қисқа вақт ичида комплексимизни илғорлар сафига олиб чиқди.

Комплексда сигирларни сунъий қочириш пункти ишлаб турибди. Зоотехник ва ветеринария врачи ҳар бир сигирнинг ҳолатини қатъий назорат остига олганлар. Уларнинг мақсади сигирларнинг қиср қолишига мутлақо барҳам беришдир.

Чорва моллари маҳсулдорлигини оширишда сут соғувчилар ва молбоқарлар ҳам мутахассисларга катта ёрдам берадилар.

Ҳ. ОЛОВУДДИНОВ,
Бўка районидаги «Ленин йўли» колхозининг сут-товар комплекси бригада бошлиғи.

● **МОЛЛАРДАН мўл-кўл маҳсулот ва насл олиш кўп жиҳатдан уларнинг соғлом ўсиришига боғлиқ. Тошкент районидаги «Ленин йўли» колхози мутахассислари бу масалага катта аҳамият бериб келадилар.**

Суратда: молбоқар Т. Дадабоев, район ветеринария хизмати ветеринария врачи О. Расулов ва колхоз ветеринария врачи А. Шарифуллин ўртоқлар молларни назоратдан ўтказишмоқда.

В. Портнов фотоси.

МАСЛАҲАТГЎЙ, ТАШКИЛОТЧИ

ОТАРИМДА 442 бош совлиқ бор. Кўриниб турибдики, бу хўжалигимиздаги энг кичик отарлардан бири. Менинг юмушларим ҳам у қадар кўп эмас. Қўйлар оз бўлганлиги учун касалликлар ҳам кўп тарқалавермайди. Бинобарин, ветеринария врачининг отаримизга тез-тез келиб туриши шарт эмас.

Аммо Ўктам Икромов ундай мутахассислардан эмас. У ўзига топширилган вазифага виждонан муносабатда бўлади. Айниқса, касалликларнинг олдини олишга қаратилган тадбирларнинг бирортасини ҳам канда қилмайди. Биз билан тез-тез суҳбатлашиб, совлиқларнинг, қўзиларнинг соғлигини текшириб туради.

Ветеринария врачлари ана шундай жон куйдириб ишлайдиган ерда муваффақият бўлишига шубҳа қилмайман. Чунки чўпонлар ҳар қанча тажрибали бўлишмасин, илмли мутахассисларнинг фан ютуқларига асосланган маслаҳатларига муҳтож бўладилар. Айниқса қўзилатиш мавсуми авж олган кезларда уларга катта эҳтиёж сезилади. Чунки бу пайтда совлиқлар ҳам, нимжонроқ туғилган қўзилар ҳам врачнинг кўригидан албатта ўтиши керак.

Ўктам Икромовнинг жон куйдириб ишлаши ўз самарасини бераётир. Бу йил совхозимиздаги ҳамма отарларда қўзилатиш мавсуми муваффақиятли ўтди. Ҳар юз бош совлиқдан 105 тадан соғлом қўзи олинди, план топшириқлари анча ортиғи билан бажарилди. Чўпонларимиз янги мавсумда давлатга жун топшириш планини ҳам анча ошириб бажариш чораларини кўряптилар. Жумладан, биз отаримиздаги ҳар бош қўйдан камида 3,5 килограммдан сифатли жун қирқиб олишни мўлжаллаяпмиз.

1983 йил учун қабул қилинган социалистик мажбуриятлар ҳам сўзсиз бажарилади. Чунки бизга ҳар томонлама ёрдам берадиган зоотехниклар, айниқса, тажрибали ветеринария врачимиз бор.

Яқинда Ўктам Икромовнинг бош ветеринария врачи лавозимига ўтганига ўн йил тўлди. Шунча вақтдан бери у чўпонлар билан биргаликда баъзан транспортда, баъзан яёв яйлов кезаётир.

Э. ЖАКАЕВ,
Паркент районидаги «Бўстон» совхозининг чўпони.

ЧОРВАДОРЛАРГА ЁРДАМ

БИОКОМПЛЕКС ҚУРИЛМОҚДА

ЎРТА ОСИЁДА ягона биология комплекси учун мўлжалланган қурилманинг монтажи бошланди. Бундай комплекслар ҳозиргача мамлакатимиздаги саноқли илмий марказлардагина бор. У ерда турли шароитларда, хусусан, Ўрта Осиёнинг жазирама ёз ойларида жониворларнинг физиологик ҳолати хусусиятлари ўрганилади.

Маълумки, қаттиқ иссиқда молларнинг иштаҳаси сусаяди, маҳсулдорлиги камаяди. Биокомплекс эса бундай ҳолатларга барҳам беришнинг самарали йўлларини излаб топишда олимларга ёрдам беради.

Респирацион камера — комплекснинг бош бўғини. Бундай камераларнинг энг каттасига ҳатто 1,5 тонналик вазндаги буқаларни ҳам киритиш мумкин. Унинг ичида исталган микроиқлимни яъни ёз ва қиш ҳавосини ҳосил қилиш, кун ёки туннн узайтириш ва қисқартириш, совуқ шамол ёки қиздирувчи иссиқ оқимни вужудга келтириш мумкин.

Биокомплекс сигирлар, бўрдоқилар, қўйлар, чўчқалар ва бошқа жониворлар учун энг қулай озуқа рациони ҳамда парвариш қилиш режимини белгилашда ёрдам беради.

Бундай биокомплексни «Красний водопад» экспериментал базасида қуриш мўлжалланди.

3-бет.

ТАЖРИБАЛАРИМИЗНИ ЎРТОҚЛАШАМИЗ

СОҒЛОМ ОЛИБ ЮРАМИЗ

● 1945 ЙИЛДАН буён чорвачилик соҳасида меҳнат қилиб келаман. Колхозда веттехник бўлиб ишлаётганимга ҳам 24 йилдан ошибди.

Хўжалигимиз фермасида салкам 2000 бош қорамол парвариш қилинмоқда. Шундан 626 бошини соғин сигирлар подаси ташкил этади. Биз тўрт киши махсус бўлимларда уларни назорат қиламиз. Бир киши бузоқларга қарайди. Яна бири бўғоз сигирлар билан шуғулланади. Менга, асосан, сут берадиган сигирлар ҳамда бўрдоқига қўйилган қорамоллар қарайди.

Махсус план асосида иш олиб бораман. Масалан, ҳар йили икки марта яшур ва МКА касалликларига қарши профилактик тадбир ўтказиб, укол қиламан. Бундан ташқари бруцеллёз, ўпка касаллашига қарши олдиндан турли препаратлар ёрдамида текширилиб, зарур чора-тадбирлар амалга оширилади.

Баъзи фермаларда подада бу касалликларнинг бирон кўриниши учрамагунча, яъни белгиланган муддатда профилактик тадбирлар ўтказилмайди. Натижада касалликнинг кенг тарқалиб кетиш ҳоллари ҳам учрамоқда. Бунга йўл қўйиб бўлмайди.

Қиш даврида қорамоллар, айниқса, соғин сигирлар танасида керакли моддалар кескин камаяди. Буни ҳисобга олиб мен қиш даврида уларнинг ҳар бирини биохимик усулда анализдан ўтказаман. Яъни қонини текшириб организмдаги етишмайдиган моддаларни аниқлаб, берилаётган озуқага шу моддаларни кўпроқ қўшишни таъминлайман. Лозим бўлганида эса уларга турли витаминлардан уколлар қилинади.

Чорвадор ҳеч нарсадан эринмаслиги керак. Касалланган, камқувват қорамолларни алоҳида профилакторийларда парвариш қиламан. Баъзан улардан ҳар соатда хабар олиб туришга тўғри келади. Ана шундай кезларда ҳам бундан эринмайман. Натижаси яхши бўлаётир. Сўнгги йилларда фермамизда қорамолларнинг касалланиши кескин камайди.

Петр ХОН,
Коммунистик районидаги Свердлов номли колхоз ветехниги.

ЯЙРАТИБ БОҚАЙЛИК

▲ ЧОРВАЧИЛИК — нозик иш. Агар сал эътиборсизлик қилинса бу хатони тузатиш учун бир неча йил керак бўлади. Айниқса, наслчилик ишларини яхши ташкил этмаслик натижасида қорамоллар бош сони кескин камайиб кетиши мумкин.

Совхозимизда ҳар бир сигир ва ғунажинларнинг ёши, насли, бўғоз ёки бўғозмаслиги махсус дафтарларга ёзиб борилади. Уларни мунтазам кузатиб, ўз муддатида қочиришга катта эътибор бераман. Шунинг учун ҳам йилдан йилга ҳар бир сигирдан соғлом бузоқ олинмоқда. Бу масаланинг биринчи томони. Иккинчиси, сигирларни иложи борича сунъий қочиришга ҳаракат қиламан.

Фермамиздаги сунъий қочириш пункти замонавий асбоб-ускуналар билан тўла жиҳозланган. Улардан тўғри ва унумли фойдаланмоқдамиз. Куйикка келган сигирларни ўз вақтида сунъий қочиришда менга молбоқарлар ва ветеринария врачи яқиндан ёрдам берадилар. Шунингдек, орадан бир—бир ярим ой ўтгач, ветврач ёрдамида сигирнинг бўғоз бўлган-бўлмаганлигини албатта, текшириб кўрамиз. Агар у уруғланмаган бўлса қайта қочирилади.

Бундан ташқари сигирларнинг саломатлиги доимо врач назоратида бўлиши керак. Агарда сигирнинг жинсий органлари касалланган бўлса, дарҳол даволаш лозим. Кўпгина хўжаликларда соғин сигирларнинг мунтазам бир жойда боғлоқ ҳолда туриши натижасида айримларининг қиср қолиши ҳоллари учрамоқда. Шунинг учун уларни суткада камида 3—4 километр масофага сайр қилдириб, яйратилиб турилса, мақсадга мувофиқ бўлади. Бунда, биринчидан у уруғни яхши ушлайди, иккинчидан, боласи соғлом ривожланади.

Бу тадбирларга амал қилаётганлигимиз туфайли ўтган йили ҳар юз бош сигирдан юзтадан бузоқ олишга эришдик.

И. РАҲМАТУЛЛАЕВ,
Калинин районидаги «Партия XXI съезди» совхози осеменатори.

БУЗОҚЛАР КЎПАЯДИ

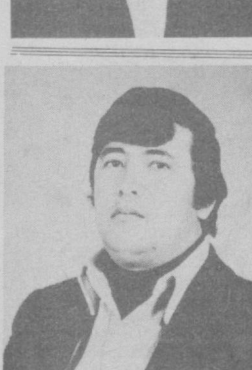

▲ ҲОЗИРГИ кунда фермамизда 1050 бош қорамол парвариш қилинмоқда. Шундан 330 бошини соғин сигирлар ташкил қилади. Ф. Байтарова, Ж. Пўлатова, М. Мансурова, М. Турғуновалар қарамоғларидаги говмушларнинг ҳар бирида 4400—4800 килограммдан сут соғиб олиб умумий ютуғимизга муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Биз сигирларни бир суткада 5 марта озиқлантирамиз. Бунда ҳар бир сигирга ўртача 20 килограмм сенаж, 10 килограмм силос, 6 килограмм махсус тайёрланган атала ҳамда 2 килограмм омухта ем сарф қилинади. Бу эса ҳар бир сигирдан айни кунларда 11—12 килограммдан сут соғиб олишни таъминламоқда.

Фермамизда наслчилик ишлари яхшиланиб бораётир. Ўтган йили сигирлар ўз вақтида қочирилганлиги туфайли 100 бошдан 90 тадан бузоқ олинди. Уларнинг соғлом ўсиши доимо назорат қилиб борилади. Мирсаид Турматов бошлиқ чорвадорлар махсус бузоқхонада 380 бош ёш молларни зооветеринария талаблари асосида парвариш қилмоқдалар. Бу йил ҳар 100 бош сигирдан 92 тадан соғлом бузоқ олинишини таъминлаймиз.

Гўшт етиштиришни кўпайтириш учун ҳам тинмай изланмоқдамиз. Бўрдоқига боқилаётган молларнинг суткасига 900—1000 грамм семиришини таъминлаётган Шавкат Хаитметов ва Соҳиба Хаитметовалар бу соҳада катта тажриба тўплашган. Биз асосий мақсадни ички имкониятларни тўла ишга солган ҳолда арзон гўшт етиштиришга қаратмоқдамиз. Ўтган давр ичида давлатга 42,5 тонна гўшт етказиб берилиб, бу соҳадаги план ортиғи билан бажарилди.

Озуқа мўл бўлса маҳсулот сероб бўлади. Бу оддий ҳақиқатни яхши билган чорвадорларимиз бутун резервларни ишга солиб ҳар йили иложи борича 1,5—2 йилга етадиган миқдорда озуқа жамғарилишини таъминламоқдалар. Мажид Мамедов ва Раимжон Йўлдошев ўртоқлар етакчилик қилаётган озуқа бригадалари бу ишга масъулдирлар

1983 йилда чорвадорларимиз олдида катта вазифалар турибди. Гўшт, сут, тухум етиштиришни 20 процент ўстиришимиз лозим. Шунингдек паррандачиликни ривожлантиришимиз, мустаҳкам озуқа базаси яратишимиз керак. Айни кунларда бутун ҳаракатни ана шу режаларни амалга оширишга қаратмоқдамиз.

Т. ТУРДИҚУЛОВ,
Пискент районидаги Охунбобоев номли колхоз бош зоотехниги.

4-бет.

МОЙГА ЧЎМСИН ҚОЗОН, КАПГИР

Менинг онам сут соғувчи,
Ишлар колхоз фермасида.
Отам эса қўй боқувчи,
Бир отар қўй зиммасида.
Ҳар иккисин мақсади бир,
Сут кўп бўлсин, эт кўп бўлсин.
Мойга ботсин қозон-капгир,
Хонадонлар гўштга тўлсин.

Жун кўпайсин саноатга,
Мўл-кўл бўлсин қоракўл ҳам.
Булар боғлиқ шижоатга,
Тадбиркорлик унга ҳамдам.
Бу партиям даъватидир,
Элу юртнинг қалб нияти.
Ҳар чорвадор ибратдир—
Ҳамманинг ҳам зўр ҳиммати.

Шунинг учун ота-онам,
Ҳиммат билан қилар меҳнат.
Аҳдга вафо доим ҳамдам,
Садоқатда бахт, саодат.
Кеча-кундуз тинмас сира,
Парвонадур чорвасига,
Сигир сер сут, қўйлар сара,
Меҳри сабаб ҳаммасига.

Чорвадорлар мақсади бир,
Мол кўпайиб, бахти кулсин.
Мойга ботсин қозон-капгир,
Хонадонлар маъмур бўлсин!..

Шоҳид ТОҲИРОВ.

АЙБ СИГИРДАМИ?

[Оққўрғон районидаги Ҳ. Олимжон номли колхоз раиси Ҳасанбой ЭРГАШЕВдан бошқа ҳеч ким ўқимасин].

ОҚҚЎРҒОН томонлардан ғалати «хушхабар» қулоққа чалиниб қолди. Район чорвадорлари 1983 йилнинг дастлабки ойлариданоқ сигирлар сутининг сортлилигини ошириш мусобақасини авж олдириб, рўйхатнинг тескари томонидан яъни охиридан тўрттинчи ўринга тушиб олишибди. Бундай «муваффақият»га эришишда Ҳ. Олимжон номли колхоз қўшган «ҳисса», айниқса, салмоқли бўлганлиги алоҳида таъкидланаяпти.

Рақамларга назар ташласак, бу хўжаликда давлатга топширилаётган сутнинг қарийб учдан бир қисмигина биринчи сортга топширилаётгани маълум бўлади. Бундай сутдан ачиган қатиқдан бошқа ҳеч нарса олиб бўлмайди-ку, ахир.

Хўш, нега шундай? Айб нимада? Мутахассислардами ёки озуқадами? Балки сигирларнинг ўзларидадир?!

Фол очиб ўтиргандан кўра ҳаммасини ўз кўзим билан кўриш мақсадида колхоз фермасига йўл олдим. Сигирлар соғиладиган корпусга кирдиму, ёқамни ушлаб қолдим. Тўрт-беш молбоқар қўлларида замбил билан ташқарига суюқ гўнг ташишяпти.

—Ахир бу сут-товар комплекси-ку!..

— Э-э, номи шунақа, холос, —дейди молбоқар Нурмуҳаммад Шодмонов. — Механизмлар ишламайди. Ичкарини қўлда тозалаймиз.

—Ҳамкасбларим Мурод Бурҳонов, Маъмур Отажонов, Боймат Одиловларнинг қўлларидан замбил тушмайди, — дейди куйиниб яна бир молбоқар Умарали Оқбўтаев.

—Гўнгни қаерга ташияпсизлар?

—Қаерга бўларди, шунчаки ташқарига чиқариб ташлаяпмизда, — молбоқарларнинг зардаси қайнади.

Ичкаридаги аҳвол ҳам бир нав экан. Корпус ташқарисидаги очиқ майдонни кўрган кишининг хуноби ошмай иложи йўқ. Жониворлар тиззаларигача балчиқ кечиб юришибди. Устиларига қараб бўлмайди. Бирор марта ювиб, чўмилтирилмаган бу сигирларнинг асли зоти, ҳатто ранги қанақа эканлигини айтиб беришда маънавий деган мутахассислар ҳам ожизлик қилиб қолишади.

Шундай ночор аҳволда қолган бу жониворлардан юқори сортли сут талаб қилиб бўлармиди? Бунинг устига шундай катта комплексда на туғруқхона, на бузоқхона бор. Янги туғилган 2—3 кунлик нимжон бузоқлар сигирлар ичида калавлаб юришибди. Уларнинг аксарияти касалликка чалинган.

—Бузоқбоқарлар эркаклардан тайинланган, — дейди пичагини бузмай ферма мудири Аҳмад Тўлаганов. — Улар тажрибасизлик қилиб, бузоқларнинг бирига оз, бирига кўп сут бериб қўйишяпти.

Комплексда лаборатория йўқ. Ферма раҳбарлари сутнинг сортини кўзларини чирт юмиб, тахминан ёзиб юбораверадилар. Оқибатда унинг ёғлилик даражаси аниқланмай туриб, қабул пунктига жўнатилаверади.

Ёмоннинг бир қилиғи ортиқ деганларидек, мутахассислар ўз вазифаларини қойил қилолмаганлари устига соғувчиларнинг ҳақига хиёнат қиладиган одат ҳам чиқаришибди. Соғувчиларнинг меҳнат кўрсаткичи қайд этиб бориладиган журналдаги рақамлар тез-тез ўзгариб қолади. Соғувчиларнинг ўзлари эса бундан бехабар.

— Бу ҳисобчининг иши бўлса керак?

—Албатта, — дейди ферма мудири.

—Қани у?

—Мен ўзимман...

Ана, холос. Ҳам ферма мудири ҳам ҳисобчи бўлиб олиб, сут-товар комплексининг оғир юкини якка ўзи тортаётган Аҳмад Тўлагановнинг «фидойилигини» қаранг!

...Кечки соғин бошланиши олдидан аппаратларнинг тозалигини текшириб кўриш фикри туғилиб қолди. Одатда соғиш аппаратлари корпус ичига ўрнатилган махсус тахта сўриларда тоза ювилган ҳолда сақланади. Лекин бу ердагилар ўзларини ортиқча қийнашмаган. Аппаратлар, бидонлар очиқ ерда, офтоб тиғида ҳам тураверади (тўғрироғи, ётаверади). Улардаги сут қолдиқлари иссиқда ачиб, нохуш ҳид таратади. Бу аппаратларни бемалол ишлатаётган чорвадорларга балли! Идишдаги ачиган сут қолдиқлари янги соғиб олинган ҳамма сутни бузиши ҳеч кимнинг хаёлига келмайди.

Хуллас, колхозда сигирлар сутининг сифати нима учун пасайиб кетаётганлиги равшан бўлди. Аммо, афсуски ўша куни колхоз раисини ҳеч қаердан тополмадим. Фермадаги ҳангомалардан унинг хабари борми ёки йўқлигини ҳам билолмадим. Шунинг учун кўрган-билганларимни қоғозга тушириб, раиснинг эътиборига ҳавола қилдим. Бу холис хизматим фойда бериб, фермада тартиб ўрнатилар деган умиддаман...

Чўпон ота котиблари:

Х. ИСАМУҲАМЕДОВ,
область қишлоқ хўжалик маҳсулотлари харид қилиш ва сифати бўйича давлат инспектори.

А. ЙЎЛДОШЕВ,
«Тошкент ҳақиқати» мухбири.

Сигир: ранг кўр, ҳол сўр, дейдилар. Аҳволимизга ажабланманг. Яшаш жойимиз ифлос, ахлатга тўла, оёғимиз ости захлаб ётибди. Бизга супурги билан курак беришса, ўзимиз тозалаб турармидик.

С. Гиленко чизган расм.

Жамоатчи редколлегия: Ш. А. АКМАЛХОНОВ (редактор), И. В. АЖИНОВ, А. Е. БАКИРОВ, Т. Г. ГОТИН, Б. В. ЖЕРДЕВ, М. ИСОҚОВА, Н. РИХСИЕВ (масъул секретарь), В. ШАБАЛИН.

ҒАФУР ҒУЛОМ ТАВАЛЛУДИНИНГ 80 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ҒОЯТ ДИЛКАШ ЭДИ У

ҒАФУР АКА оиласи билан ён қўшни эдик. Ғафур ака бизнинг Кадиобод (ҳозирги Қорасарой кўчаси) маҳалламизга 1928-йилда кўчиб келганларида мен 14—15 ёшли ўспирин эдим. Одамлар ўртасида «маҳалламизга Ғафур Ғулом деган шоир кўчиб келибди», деган хабар тарқалди. Тез кунда маҳалла аёллари шоирнинг рафиқаси Муҳаррам опа билан, эркаклар эса Ғафур ака билан қадрдон бўлиб кетдилар.

Ғафур аканинг маҳалладаги улфатлари косиб Халил, паровоз депосининг ишчиси Ҳусан, маҳалла қоровули Маҳкам, савдо ходимлари Ниғматилла ва Аҳрор, молия хизматчиси Мирза Абдулла, «Муштум» журналининг ходими Ғулом-Йўқсил каби турли касбдаги кишилар эдилар.

Ғафур ака аския ва ҳазилни, хурсандчиликни ёқтирар эдилар. Улар иштирок этган гурунгда ҳазил-мутоиба ҳукм сурарди. Ўтиришда кулгили гапларни олдин Ғафур аканинг ўзлари бошлаб берар, шу билан даврага ёқимли руҳ кирар, бошқаларда дадиллик ва бемалол сўзлаш ҳисси қўзғаларди. Сўзлаётганларга Ғафур ака завқ билан тикилиб турар, кишиларнинг барча хатти-ҳаракатлари ва сўзлаш манераларини, руҳий ҳолатларини кузатар эдилар.

Ғафур ака ёз кунлари кечки салқин тушиши билан уйдан кўчага чиқиб, йўлкада ўтирган катта-кичиклар билан чақ-чақлашардилар.

Амаким Аҳрор Шоакбаров қизиқчи ва аскияга уста эди. Ғафур ака у киши билан ҳазиллашишни хуш кўрардилар. Амакимнинг олдига келиб, «Қани, ака, фол очиб қўйингчи» деб чўнтакдан 10—15 тийинлик чақа пул чиқариб қўлини амакимнинг қўлларига тутардилар. Амаким «хўп майли», деб унинг қўлларини ушлаб, бир кафтига-бир кўзига қараб: «Ғафуржон, Ғафуржон, бахтингдан боқайми, тахтингдан боқайми?..» деб фолбинларга хос ҳаракат билан ёлғон ишқларни тўкиб соларди. Ғафур ака сўнг «фолбин»нинг елкасига қоқиб: «Оббо, сиз-э», деб қаҳ-қаҳ уриб кулардилар.

Ғафур ака маҳалламиздаги Қумлоқ гузарига бориб, чойхонада тўпланишган турли тоифа кишилар билан сўзлашиб ҳам ўтирардилар. Улар билан кулишиб турганларини кўрганимда, «шундай таниқли шоир бу одамлар ўртасида нима қилади», деб ўйлардим.

Бир куни Ғафур ака қўлимдан ушлаб уйларига олиб кирдилар. Муҳаррам опа «Келинг, Шоасқар» деб очиқ чеҳра билан қарши олди. Ғафур ака айвонга солинган кўрпачани кўрсатиб ўтиришга таклиф қилдилар. Ёнма-ён ўтириб, мактабдаги ўқишим, қандай китобларни ўқиганимни суриштирдилар. Мен айтиб бердим. Шунда ўринларидан туриб, кутубхоналарига кирдилар-да, бир неча китобчаларни олиб чиқиб: «Мана булар сенга», дедилар. Мен «раҳмат» айтиб китобларга қарадим. Улар — «Кулгили ҳикоялар», «Ҳикоялар» тўплами ва «Нетай» повести эди. Бу китобларни ўша куни кечаси аллавақтгача ўқидим. Ҳикояларнинг тили равон ва қизиқарли, образлар менга жонли одамлардек туюлди. Ғафур аканинг оддий кишилар билан самимий дўстлашуви, халқ жонли тилига, ўйноқи сўз ва ибораларига қизиқишининг сирини кейинроқ англадим. Одамлардан ўрганиб-ўзлаштириб, унга бадиий сайқал бериб, яна халққа тақдим этганини чуқур ҳис қилдим...

1935 йил эди. Бир кун Ғафур аканинг уйларига кирдим. Кираверишдаги сўрига кўрпача солинган, Ғафур ака билан яна икки киши ўтирар эди. Ғафур ака мени ёнига ўтказиб: «Бу йигитча қўшнимиз Шозуннун аканинг ўғли, исми Шоасқар. Оиласи билан ўқитувчи, ҳаммаси адабиётчи, битта акасининг оти Ҳасан, биттасининг исми Шорасул», дедилар-да, «Шорасул домла билан кўп масалада суҳбатлашиб, баъзан тортишиб ҳам қоламиз», деб қўшимча қилдилар.

Дарҳақиқат, Ғафур Ғулом Шорасул акам билан Бедил, Алишер Навоий, Машраб дунёқараши, ўзбек классик адабиётидаги диний-фалсафий оқим—тасаввуф ҳақида мунозара қилганларининг гувоҳи бўлганман.

Ғафур ака менга ўтирганларни таништирар экан, «Буларни яхши таниб ол, — дедилар, — мана, бу — шоир Мақсуд Шайхзода бўладилар, бу киши эса ҳикоянавис Абдулла Қаҳҳор». Мен уларга қараб таъзим қилдим. Адиблар янги ёзган асарлари ҳақида фикрлашдилар. Ғафур ака «Кўкан» поэмаси тўғрисида сўзлаб, ундан айрим парчаларни ёддан ўқидилар. Шундай оҳангда ўқидиларки, Кўкан ва Шарифбой худди кўз олдимда ҳаракат қилаётгандек туюлди. Диққат билан тинглаб ўтирган Абдулла Қаҳҳор: «Кўкан бўлиб кетинг-э», деб қўйдилар.

Бу уч адибнинг ўзаро самимий муносабати, уларнинг маъноли ва таъсирли суҳбати менда катта таассурот қолдирди, адабиётга қизиқиш туйғусини кучайтирди.

1936—1944 йилларда бошқа областларда ишлаб юрганим сабабли Ғафур ака билан узоқ вақт кўриша олмадим, 1948 йилда у киши билан Бешёғочдаги янги уйларида учрашдим. Шоир билан «Сен етим эмассан» шеъри ҳақида гаплашиб, асарнинг композицияси, драматик нуқталарда кўзда тутилган масалаларни аниқлаб олдим. Суҳбат тугаб, хайрлашар эканман, Ғафур ака «Тўхта, Асқар, — дедилар, сен ўқитувчисан, яъни ҳам мураббийсан, ҳам маънавий отасан. Синфдаги етим болаларни билиб ол, уларнинг дилини оғритма. Қўлингдан келганича яхши ўқит ва тарбияла, ўзинг ҳам ота ва онанинг қадрини билаётгандирсан? Уларни асло унутма». Бу гаплар гўё кеча айтилгандек ҳануз ёдимда.

1952 йилдан бошлаб илмий иш билан шуғуллана бошладим. Тадқиқот темам: «Ғафур Ғуломнинг ҳаёти ва ижодини 10-синфда ўрганиш» эди. Шу муносабат билан «Турксиб йўлларида», «Мен -яҳудий» шеърларида ифодаланган воқеалар, уларда номлари тилга олинган тарихий шахслар ҳақида Ғафур ака билан кўп марта суҳбатлашишга тўғри келди. Ғафур ака менга тарихий манбаларни кўрсатиш билан бирга асарларида акс эттирилган воқеалар тарихини оғзаки сўзлаб ҳам берган эдилар. Шунда мен у кишининг фақат шоир эмас, балки шарқ халқлари тарихини яхши биладиган етук олим эканликларини ҳам англадим. Бу учрашувлар менда катта таассурот қолдирди, тарихга ҳам қизиқишимни оширди.

Шу суҳбатдан кейин республикамизнинг газета ва журналларида мақолаларимни бирин-кетин бостира бошладим.

Афсуски, 1970 йилда мактаб кўргазмаси ва болалар кутубхонаси учун нашр этилган «Ғафур Ғулом. Ҳаёти ва ижоди» номли альбомимни Ғафур аканинг ўз қўлларига топшира олмадим. Материаллар тўплашга кўмаклашган, аёлларга хос назокатни ўзида мужассамлаштирган Муҳаррам опага уни эҳтиром билан тақдим этдим.

Опа альбом муқовасидаги Ғафур ака расмига узоқ тикилиб турди-да, сўнг варақлаб ичидаги расм ва ёзувларга кўз югуртирди. Ўзи ҳам бирга тушган расмга қараб: «Раҳматлик... ўзлари бўлмадилар. Китобингизни кўриб хурсанд бўлардилар. Тақдир экан... Раҳмат, Шоасқар! Сиз акангиз ҳақида эсдалик бўладиган иш қилдингиз. Мен бу альбомни кутубхоналарига қўяман. Ижодий ишингиз баракали бўлсин», дедилар.

Ғафур Ғулом асарларининг ёзилиши ва шоир асарларининг ўрта мактабда ўқитилиши устида олиб борган тадқиқотларим 1973 йилда нашр этилган «Ўзбек адабиёти методикаси тарихидан очерклар» китобимнинг юзага келиши учун замин бўлди.

Ғафур ака ўз асарлари ҳамда шахсий мулоқотларда тарихга ҳавас уйғотиши билан камол топишимда менга мураббийлик қилдилар, адабиёт ва уни ўқитиш методикаси даргоҳига муҳаббат ва эҳтиром билан кириб боришимда раҳнамо бўлдилар. Шунинг учун ҳам мен Ғафур аканинг азиз номларини ҳамиша чуқур ҳурмат ва эҳтиром билан эслайман. Ғафур Ғулом — мўътабар инсон эдилар.

Асқар ЗУННУНОВ,
педагогика фанлари доктори, профессор.

● Суратда: Атоқли шоир, Ленин ва СССР Давлат мукофотларининг лауреати Ғафур Ғулом қаламкаш дўстлари — (чапдан) Пимен Панченко, Уйғун, Петрусь Бровка ва Асқад Мухтор билан.
С. МАҲКАМОВ фотоси.

МУКАММАЛ НАШР

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси А. С. Пушкин номли Тил ва адабиёт институти атоқли шоирнинг мукаммал асарлар тўпламини нашр эттиришга киришди. Илмий муассасанинг текстология бўлими томонидан ҳозирланаётган бу нашр 12 томдан иборат бўлади.

Академик шоир юбилейи муносабати билан ана шу мукаммал асарларнинг I томи китобхонларга тақдим қилинади. Нашрнинг қолган томлари эса кейинчалик бирин-кетин босмага берилади.

С. ОДИЛОВА,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

ШОИРНИ ЭСЛАБ...

ШУ ЙИЛНИНГ май ойида халқимизнинг атоқли фарзанди, Ленин ва СССР Давлат мукофотларининг лауреати, академик-шоир Ғафур Ғулом туғилган куннинг 80 йиллиги тантанали равишда нишонланади. Айни кунларда бу қутлуғ юбилейга атаб республикамизнинг бир қатор нашриётларида адибнинг танланган асарлари қайтадан нашр қилинмоқда, шаҳар ва қишлоқларда, олий ва ўрта махсус ўқув юртлари ҳамда мактабларда адабий кечалар, китобхонлар конференциялари ўтказилмоқда. Тошкент Давлат маданият институтида ана шу санага бағишланган илмий-назарий конференция бўлиб ўтди. У Ўзбекистон ССР Ёзувчилар союзи, республика Фанлар академияси А. С. Пушкин номидаги Тил ва адабиёт институти ва Тошкент Давлат маданият институти коллективларининг ташаббуси билан уюштирилди.

Конференцияни Тошкент Давлат маданият институтининг ректори Ғ. Н. Нажимов қисқача кириш сўзи билан очди. Шундан сўнг тўпланганлар Ғафур Ғуломнинг адабий мероси ва уни ўрганишга бағишланган таниқли адабиётшунос олимларнинг сермазмун докладлари ва чиқишларини тингладилар. Хусусан, филология фанлари доктори Ҳ. Ёқубовнинг «Ғафур Ғуломнинг ўзбек совет адабиёти тараққиётидаги ўрни», филология фанлари доктори Л. Қаюмовнинг «Шоирнинг «Бизнинг уйга кириб ўтинг, дўстларим» шеърининг яратилиши», филология фанлари доктори Ҳ. Абдусаматовнинг «Ғ. Ғулом сатираси», филология фанлари доктори У. Норматовнинг «Ўзбек совет прозасида Ғ. Ғуломнинг роли», филология фанлари доктори С. Мирвалиевнинг «Ғ. Ғуломнинг адабий-танқидий қарашлари», филология фанлари доктори А. Қулжоновнинг «Ғ. Ғулом ижодининг услубий ранг-баранглиги», филология фанлари доктори Н. Раҳимовнинг «Ғ. Ғулом ва болалар адабиёти», филология фанлари доктори М. Муродовнинг «Ғ. Ғулом ва фольклор» мавзуидаги мазмундор докладлари катта қизиқиш уйғотди.

Бундан ташқари, Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси Т. Тўла, таржимон В. Рўзиматов ва Ғафур Ғуломнинг қизи — ёзувчи Олмос конференция иштирокчиларига қизиқарли эсдалик хотираларидан сўзлаб бердилар.

Ғ. РУСТАМОВ.

АХБОРОТ
ОБЛАСТИМИЗ ЯНГИЛИКЛАРИ

● ТОШКЕНТ

Сергели район ижроия комитети Тошкентнинг 2000 йиллик юбилейини муносиб кутиб олиш учун бир қатор тадбирлар планини ишлаб чиқди. Ҳозирнинг ўзида бу тадбирлардан кўплари бажарилди. Жумладан, Сергели массивининг 1-2-3-4-турар жой микрорайонларида кенг ҳажмда ободонлаштириш ишлари амалга оширилди: йўлкалар асфальтланди, болалар майдончалари жиҳозланди.

Шуниси диққатга сазоворки, депутатлар сайловчилардан тушган наказлар бўйича жуда кўп ишларни рўёбга чиқаришяпти. Уларнинг аралашуви билан Қўйлиқнинг 5-Б массивида янги озиқ-овқат магазини фойдаланишга топширилди, Файзли кўчасининг қатнов қисми ремонтдан чиқарилди. Саъдий кўчасига электр ёритгичлар ўрнатилди.

М. ЗАРИПОВ.

● ОҲАНГАРОН

Бирлик қишлоқ Совети территорияси тобора обод ва кўркам бўлиб бормоқда. Бу ерда меҳнаткашлар учун кўплаб турар-жой бинолари қуриб, фойдаланишга топширилмоқда. Шу билан бирга маданий-маиший хизмат кўрсатувчи объектлар ҳам меҳнаткашлар ихтиёрига берилмоқда.

Яқинда «Олмалиқ» совхози ишчи ва хизматчилари яна бир қулайликдан баҳраманд бўлишди. Замонавий услубда қурилган янги дорихона аҳолига хизмат кўрсата бошлади.

А. МАҲКАМОВ.

● ҒАЛАБА

Тўқимачилик галантерия фабрикасининг Солдатскоедаги филиали коллективи зиммадаги топшириқларни ошириб бажариш билан бирга маҳсулот сифатини янада яхшилаш учун социалистик мусобақани кенг авж олдиряпти. Ишчи ва хизматчилар аҳоли учун ишлаб чиқарилаётган кенг истеъмол буюмларнинг арзон, кўримли ва сифатли бўлиши учун барча резерв ва имкониятларни ишга солишмоқда.

Яқинда филиалда яна уч хилда ип-газламадан ва жундан тикиладиган янги кийимлар ишлаб чиқариш ўзлаштирилди.

Филиал бу йил савдо тармоқларига 8 миллион 758 минг сўмлик кийим-кечаклар жўнатади. Бу эса ўтган йилдагидан 1 миллион 200 минг сўмлик кўпдир.

● БЕКОБОД

Бўлиб ўтган чақирилувчилар куни катта тантанага айланиб кетди. Унда сўзга чиққан район партия комитети бўлим мудири И. Субанов, район ҳарбий комиссари Ғ. Азимов, Улуғ Ватан уруши ветерани Б. Отахонов ва бошқалар ҳарбий хизматга отланаётган йигитларга оқ йўл тилашди. Уларга Ватан ва халқ олдидаги йигитлик бурчларини ҳалол бажарадилар, деб юксак ишонч билдирдилар.

Сўнгра чақирилувчилар учун бадиий ҳаваскорлар ижросида катта концерт программаси намойиш этилди. Спортнинг ҳарбий-амалий турлари бўйича мусобақалар ўтказилди.

А. КУЧЕРЕНКО.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

М. Қорнёқубов номидаги ўзбек давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

15 АПРЕЛЬ СОАТ 19.30 да

Бутуниттифоқ профессионал бадиий коллективлар кўриги конкурси дипломанти ва Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати

ВОКАЛ-ХОРЕОГРАФИК «ЛАЗГИ» АНСАМБЛИНИНГ

КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ортиқ ОТАЖОНОВ

Солистлар: Қўзибой ОТАЖОНОВ, Фируза СОЛИҲОВА, опа-сингил Олмагул ва Урбугул СУЙЕРБОЕВАЛАР, Нурилла ЖУМЕЗОВ, Мавлуда ОЙНАҚУЛОВА, Раъно ЖУМАНИЁЗОВА, Фируза МИРҲАМИДОВА, Маъмуржон МАДВАЛИЕВ ва бошқалар.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ.

Программани — Ўғилой ИБОДУЛЛАЕВА олиб боради. **«ЛАЗГИ» ансамблининг бадиий раҳбари — Ортиқ ОТАЖОНОВ.**

Музика раҳбари — Озод КАРИМОВ.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ 31-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1983—84 ўқув йили учун

15, 16, 17 ва ундан катта ёшдаги йигитларни ва Совет Армияси сафида ҳарбий хизматни ўтаб қайтганларни

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ТЕМИР ЙЎЛ ТРАНСПОРТИДА ИШЛАШ УЧУН ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА КАДРЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ.

Қўлда пайвандловчи электр пайвандчи, токарь. Ўқиш муддати 6 ой. Ҳар ойда 62 сўм стипендия берилади.

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

Ҳаракатдаги состав ремонти бўйича слесарь. Ўқиш муддати 1 йил (фақат ўрта маълумотлилар қабул қилинади, ҳар ойда 30 сўмдан стипендия берилади).

Электровоз машинисти ёрдамчиси, тепловоз машинисти ёрдамчиси. Ўқиш муддати—1,5 йил. Фақат ўрта маълумотлилар қабул қилинади, ҳар ойда 30 сўмдан стипендия берилади.

Тепловоз машинисти. Ўқиш муддати—2 йил. Совет Армияси сафида ҳарбий хизматни ўтаб қайтганлар қабул қилинади, ҳар ойда 72 сўм стипендия берилади.

Электровоз машинисти ёрдамчиси, тепловоз машинисти ёрдамчиси, тепловоз, электровознинг электр ускуналари ремонти бўйича слесарь-электрик, ҳаракатдаги состав ремонти бўйича слесарь; электровозлар, тепловозлар, токарь, программа билан бошқариладиган станокларнинг оператори, электр-газ пайвандчи, саноат ускуналарини ремонт қилувчи слесарь. Ўқиш муддати—3 йил. 8-синф ҳажмида маълумотлилар қабул қилинади.

Билим юртида 3 йил ўқиганлар ўрта маълумот тўғрисида ва эгаллаган касблари ҳақида диплом оладилар.

Ўқувчилар кунига уч маҳал иссиқ овқат ва кийим-бош билан таъминланадилар.

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Бошқа шаҳарликларга ётоқхона берилади.

Билим юртини тугатганлар темирйўлчилар учун белгиланган имтиёзларнинг ҳаммасидан фойдаланадилар. Жумладан, Совет Иттифоқининг хоҳлаган шаҳарига бепул бориб-келиш ҳуқуқидан фойдаланадилар. Билим юртини имтиёзли диплом билан битирганларга олий ўқув юртларига киришда имтиёзлар берилади.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари шарт: маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, ота-онасининг иш жойидан справка, турар жойидан справка, 286-формадаги медицина справкаси ёки эмланганлиги ҳақидаги медицина карточкаси, характеристика, ариза, таржимаи ҳоли, 3х4 см. ҳажмдаги 8 дона фотосурат.

Паспорт ёки туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома шахсан кўрсатилади.

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДА БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: 700074, Тошкент шаҳри, 74-алоқа бўлими, Ҳамза райони, Слоним кўчаси (15, 23 61-автобусларнинг «Замарин кўчаси» бекати, 72, 48, 80-автобусларнинг «Котельная» бекати). Телефон: 96-34-90.

СПОРТ

● **ШАХМАТ.** **Жаҳон чемпионлигига даъвогар Василий Смислов билан Роберт Хюбнер ўртасида ўтказилаётган чорак финал матчи 5:5 ҳисобида дуранг бўлиб тугади. Низомга кўра қўшимча тўртта ўйин белгиланди. Ўн биринчи партияда Василий Смислов оқ доналар билан ўйнайди.**

СССР 50-юбилей чемпионатининг еттинчи тур учрашувлари ўтказилди. Белявский Геллерни мағлуб этди. Тукмаков — Псахис, Полугаевский — Балашов учрашувлари дуранг бўлиб тугади. Қолган ўйинлар, шу жумладан тошкентлик Аъзамовнинг Юсупов билан бўлган учрашуви ҳам кечиктирилди.

● **ФУТБОЛ.** **Мамлакат чемпионати биринчи лигаси қатнашчилари иккинчи тур ўйинларини ўтказдилар. Жиззахнинг «Звезда» командаси ўз майдонида Воронежнинг «Факел» коллективини қабул қилиб, 2:0 ҳисобида ғалабага эришди.**

● **ВЕЛОПОЙГА.** **Пойтахтимизда критериум пойгаси бўйича Бутуниттифоқ мусобақалари бўлиб ўтди. Ўтган куни бироз ёмғир ёғиб, йўлларни сирпанчиқ қилган бўлсада, қатнашчилар соатига ўртача 42 километр тезлик кўрсатишди. 80 километрлик масофада львовлик О. Волоцков биринчи бўлди. 150 километрлик группа пойгасида тошкентлик В. Макаркин маррага иккинчи бўлиб етиб келди.**

САМОЛЁТДА МУЛЬТФИЛЬМ

Пойтахтимиздаги Ленин комсомоли номли маданият ва истироҳат боғида янги ташкил этилган «Эртаклар шаҳарчаси» диққатга сазовордир. Бир гектар майдонни эгаллаган бу шаҳарчада кичкинтойларнинг яйраб-қувнаб дам олиши учун барча шароитлар муҳайё этилган. Шаҳарчада «Чол ибн Хаттоб», «Руслан ва Людмила», «Насриддин Афанди» ва бошқа эртак қаҳрамонларининг қиёфалари турлича акс эттирилган. Кичкинтойлар ўзларини ана шу эртаклар оламида ҳис этадилар.

Эртаклар шаҳарчасига «ИЛ-18» самолёти ўрнатилди. Кичкинтойлар самолётнинг томоша залига айланган салонига ўтириб, мультфильмлар томоша қилишади.

Боғ маъмурияти дам олувчилар учун бошқа қулайликлар яратиш бўйича ҳам қатор тадбирларни амалга оширмоқда.

Маданиятимиз жонкуярлари

ҲАЁТИНИНГ ЎЗИ БИР ҚЎШИҚ

Абдужаббор ака уйига келиши биланоқ, Зеби хола қўлига хат тутқазди. У адресига кўз югуртирар экан, энтикиб кетди. Москвадан экан, Верадан. «Оҳангаронга астойдил бормоқчи эдим, — деб ёзибди у. — Афсус бироз бетоблигим сабабли юбилейингизда қатнашиш насиб бўлмади. Юртдошларингизга сизнинг жасурлигингиз, инсонийлигингиз ҳақида гапириб бериш ниятим бор эди...».

Дарҳақиқат, яқинда ўтган тантанада Вера Сергеевнанинг ўрни билиниб турди. Район маданият уйида Абдужаббор акани пенсияга кузатишга бағишланган юбилей кечасида район партия комитетининг секретари Шириной Қаршибоева, область маданият бошқармасининг бошлиғи В. Емцов, истеъфодаги майор, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси Б. Мадраҳимов, район ҳарбий комиссариати вакили, капитан Т. Аҳмедов, собиқ ўқувчилари, ҳамкасблари сўзга чиқишиб, дил сўзларини айтдилар. Шогирдлари концерт қўйиб беришди. Аммо Абдужаббор ака Верани шу куни жуда эслади. Агар у бўлмаганида...

Абдужаббор 19 ёшида ҳарбий хизматга чақирилди. Орадан икки ой ўтгач, Воронеж шаҳри яқинида дастлабки жангга кирди. Оғир эди ўша кунлар. Совет халқи ҳаёт-мамот учун жон олиб, жон берарди. Бир қадам ҳам ортга чекиниш мумкин эмас эди. Кейин... кейин кетма-кет ҳужумга ўтишди.

1943 йил февралининг қаҳратон кунлари. Курск областининг Тим шаҳрини озод этиш учун ҳужумга ўтишди. Абдужаббор тор кўча муюлишига етганда қўл пулемёти тириллаб қолди. Кейин нима бўлганини билмайди. Кўзини очганда 20—25 ёшлар чамасидаги аёл бошида йиғлаб турарди. Оғир яраланган Абдужабборни ўқлар ёмғири остидан қутқарган ва унга шифо бахш этган ана шу халоскор — Вера эди.

У яна жангу-жадалларга кириб кетди. Ўша йили 5 сентябрда Украинанинг Сум областидаги Белополье шаҳрига биринчи бўлиб кириб борган беш разведкачилар орасида Абдужаббор Эргашев ҳам бор эди. Кейинчалик улар шаҳарнинг фахрий граждани бўлиб қолишди. Киев, Житомир, Тернополь, Венгрия, Польша, Чехословакия шаҳарларини озод қилишда ҳам қатнашишди. Абдужаббор ғалабани Прага шаҳрида кутиб олди. Ватанига қўша-қўша орденлар билан қайтиб келди.

Урушдан сўнг сўраб-суриштириб Вера Сергеевна Боличевцевани топди. 1971 йилда эса бутун оиласи билан уникига меҳмонга бориб келишди. Вера Сергеевна Москвага кўчиб ўтгач яна боришди. Улар тез-тез хат ёзишиб, телефон орқали сўзлашиб туришади. Ўтган кунларни ёдга олишади.

Абдужабборнинг ҳаётида эслаша арзийдиган онлар кўп бўлган. Болалигидан куй-қўшиққа ҳавас қўйди. Кейинчалик доира чалиш, дутор, танбур чертишдан завқ оладиган бўлди. Унинг бу завқ-шавқи жанг майдонларидан холи пайтларда қўл келди. Гармон, мандолина чалиб қуролдошларини овунтирди.

Йиллар ўтди. Урушдан кейин Оҳангаронга жўнади. Атрофига ёшларни йиғди, ансамбль тузди. Колхозларга чиқиб, концерт қўйди. Музика ўргатувчи ҳам, балетмейстер ҳам, хор дирижёри ҳам, бадиий раҳбар ҳам ўзи бўлди. Кўп ўтмай «Ғижжакчи Жаббор ака»ни районда ҳамма таниб қолди.

Бугун Оҳангарон район маданият уйининг методисти Абдужаббор Эргашев 60 ёшда. Одатда бундай пайтларда киши ўзининг ўтган ҳаётига бир назар ташлайди. Умри зое кетмаганлигидан қувонади.

Абдужаббор ака ўз фаолияти давомида жуда кўп истеъдодли шогирдлар тарбиялади. Баҳром Сатторов, Абдурашид Алиқулов, Абдуҳамид Каримов каби ёш талантлар билан ҳақли равишда фахрланади.

А. Эргашев бошчилигидаги ёш санъаткорлар бир неча бор область ва республика кўрикларида, «Марҳабо талантлар» телеконкурсида муваффақиятли иштирок этишган.

А. Эргашев саккиз фарзанднинг отаси, ўғил-қизларининг ҳаммаси музика иштиёқманди. Иккинчи қизи Гулнора Маданият институти хореография факультетининг 2-курс студенти. Тантана куни Абдужаббор ака бутун оиласи билан куй ижро этганида қарсак устига қарсак бўлиб кетди.

Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, санъат фидойиси Абдужаббор ака Эргашев номини ҳамиша ҳурмат билан тилга оламиз. Бутун ҳаёти куй қўшиқдан иборат Абдужаббор ака сингари маданиятимиз жонкуярлари омон бўлишсин!

А. АБДУЛҲАҚОВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МТ-I. 9.00 —«Время». 9.40—Мактаб ўқувчиларининг учрашуви. 10.25 — «Оқ шомон». Телевизион бадиий фильм. 3-серия. 11.40 —Фильм-концерт. 12.10 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.15 — «Рассомлар ҳақида ҳикоялар». 16.45 — Концерт. 17.15 — «М. Шолохов. «Тинч оқар Дон». 18.00 — «Шахмат мактаби». 18.30 — «Миллионлар ленинча университети». 19.00 — «Расмларда қуёш акси бор». 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — «Инсон ва қонун». 20.00 — Футбол бўйича халқаро учрашув. Швейцария — СССР. 21.30 — «Время». 22.05 — Концерт. 23.35—«Дунё воқеалари».

МТ-II. 9.00 —Эрталабки гимнастика. 9.15 — Телевизион ҳужжатли фильм. 9.35 ва 10.45 — Табиатшунослик. 9.55 — Илмий-оммабоп фильм. 10.15 ва 13.30 — Испан тили. 11.05 — СССР халқларининг куйлари. 1-кўрсатув. 11.35 ва 12.40 — «В. И. Ленин Л. Н. Толстой ҳақида». 12.05 — «Онамларнинг мактаби». 13.10 — Табиатшунослик. 14.00 — Телевизион очерк. 14.30 — «Ғалла сабоқлари». 2-кўрсатув. 15.15 — «Яланг-оёқлар». Бадиий фильм. 16.45 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Скрипка ва арфа ижроси учун фантазия. 19.05 — Ҳужжатли фильм. 19.25 — Фильм-концерт. 20.00 — «Сиз яратган боғ». 20.30 — «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 — «Дўстларимиз чеҳраси». 21.30 — «Время». 22.05 — «Севги изҳори». Телевизион бадиий фильм. 23.10—Телевизион ҳужжатли фильмлар.

ЎзТВ-I. 11.30 — Зоология. 12.00 — Ҳужжатли фильм. 12.30 —«Мўъжизалар мўъжизаси». 13.00 — «Қанотлар ҳақида достон». Бадиий фильм. 2-серия. 18.05 — Мультфильмлар. 18.30 — «Юлдузча». 19.00 — «Ҳамкорлик шартномаси амалда». 19.30 «Ахборот». 19.45 — «Кинопублицист экрани». 20.30—«Ахборот». 20.50—«М. Йўлчиева куйлайди». 21.30 — «Время». 22.05 — «Мустаҳкам озуқа базаси учун». 22.25 — «Резидент хатоси». Бадиий фильм. 2-серия. 23.30 — Янгиликлар.

Ўз ТВ-II 18.10 — Она тили. 18.40 — Назарий механика. 19.40 — Реклама. 20.00—Янгиликлар. 20.20—«Шеърият дафтаридан». 20.50 — «Шимол этюдлари». Телевизион фильм. 21.30 — МТ-II.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА 14/IV да **Соқов рицарь**, 15/IV да **Ҳар тўкисда бир айб**, 16/IV да **Олтин девор.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 14/IV да **Тўйдан олдин томоша**, 15/IV да **Гулсара**, 16/IV да **Ўзбекистон халқ артистлари: Фароғат Раҳматова, Маҳмуджон Ғафуров, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Шуҳрат Расуловларнинг ижодий кечаси.**

ДАВЛАТ РЕСПУБЛИКА ҚЎҒИРЧОҚ ТЕАТРИДА 16/IV да **Семурғ** (13.00).

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА **Москва циркининг «Етти ажойиб масхарабоз» программаси** (19.30).

Редактор
Н. НАСИМОВ.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000. Тошкент — П. ЛЕНИН кўчаси, 41

Телефонлар: редактор ўринбосарлари—335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат 325750. БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар — 334048, 325354; партия турмуши — 325778; пропаганда 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт— 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши—325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553; фотомухбир — 325894.

Р. 10199. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. Б. 1578.

1 2 3 4 5 6 7 8 8 10 11 12 13 14